

Soubor pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2006/2007

Č.j.: 2562/2006-20

Předkládaný Soubor pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2006/2007 má poskytnout ředitelům škol a školských zařízení, ostatním pedagogickým pracovníkům i široké veřejnosti základní informace, které se vztahují ke školnímu roku 2006/2007.

Nejedná se tedy o metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále MŠMT), jenž by stanovil upřesněné povinnosti a úkoly ředitelů škol a školských zařízení v následujícím školním roce, nýbrž o pomůcku, která má vedení škol a školských zařízení usnadnit orientaci v jejich práci.

Soubor pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení není právně závazný. **Platné právní předpisy mají přednost před informacemi zveřejněnými v tomto materiálu. Pokud se v průběhu školního roku změní školské právní předpisy, pozbývají tímto dotčené pasáže „Souboru” platnosti.**

Obsah SPOI

1. Organizace školního roku 2006/2007 (Gesce odbor 20, 22, 23)
2. Vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání (Gesce odbor 22)
3. Vzdělávací programy pro základní vzdělávání (Gesce odbor 22)
4. Organizace výuky v základních školách pro školní rok 2006/2007 (Gesce odbor 22)
5. Vzdělávací programy pro základní umělecké vzdělávání (Gesce odbor 22)
6. Informace o učebnicích a učebních textech používaných ve školách, v nichž se plní povinná školní docházka (Gesce odbor 20)
7. Informace o možnosti vzdělávání ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce (Gesce odbor 23)
8. Informace o možnosti vzdělávání v dvojnárodnostním dvojazyčném cyklu realizovaném v Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně (Gesce odbor 23, 61)
9. Informace o možnosti vzdělávání na lyceích v Dijonu a v Nimes ve Francii (Gesce odbor 61)
10. Multikulturní výchova a národnostní školství (Gesce odbor 22)
11. Environmentální výchova (Gesce odbor 22)
12. Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (Gesce odbor 24)
13. Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (Gesce IPPP, odbor 24)
14. Poradenství ve školách a školských poradenských zařízeních (Gesce IPPP, odbor 24)
15. Zdravý životní styl a škola podporující zdraví (Gesce odbor 24, odbor 22)
16. Opatření k prevenci násilí a šikanování mezi žáky (Gesce odbor 24,22)
17. Strategie a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2005 - 2008 (Gesce odbor 24)
18. Informace o povinné školní docházce cizinců v ČR (Gesce odbor 22)
19. Vzdělávací programy pořádané IPPP ČR (Gesce IPPP)
20. Vzdělávací programy pořádané NIDV (Gesce NIDV)
21. Etická výuka ve středních školách (Gesce odbor 23)
22. Výuka v gymnáziích (Gesce odbor 23)
23. Informace o přijímání uchazečů ke studiu na vysoké školy pro akademický rok 2007/2008 (Gesce odbor 30)
24. Informace k organizaci tělesné výchovy a sportovních aktivit škol (Gesce odbor 50)
25. Informace k vyplňování vysvědčení ve středních školách a vyšších odborných školách (Gesce odbor 23)
26. Informace o tiskopisech dokumentace škol a školských zařízení (Gesce úsek II/2/1)
27. Informace k evidenci a registraci školních úrazů (Gesce úsek I/1/3)
28. Informace o resortních statistických zjišťováních v roce 2006 (Gesce ÚIV)
29. Podávání žádostí o zápis do školského rejstříku, provádění změn v údajích a výmaz škol a školských zařízení (Gesce odbor 21)
30. Platné pokyny a instrukce MŠMT (Gesce odbor 14)
31. Informace o SIPVZ (Gesce odbor 55)
32. Školní cena Fair play (Gesce odbor 50)
33. Informace o vzdělávacích a školicích programech přímo řízených organizací MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží v jejich volném čase (Gesce odbor 51)
34. Poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR občanským sdružením působícím v oblasti regionálního školství v roce 2007 (Gesce odbor 22)
35. Informace o vzdělávacích programech EU v oblasti vzdělávání a přípravy na zaměstnání (Gesce odbor 60)
36. Zapojení České republiky do tzv. Lisabonského procesu v oblasti vzdělávání (Gesce odbor 60)
37. Informace o čerpání prostředků z ESF v oblasti vzdělávání a školství (Gesce odbor 60)
38. Medaile MŠMT (Gesce skupina III)
39. Státní svátky ČR a jiné významné dny (Gesce odbor 22)
40. Informace o zveřejnění přehledu soutěží a přehlídek (Gesce odbor 51)

1. Organizace školního roku 2006/2007 (Gesce odbor 20, 22, 23)

1.1 Organizace školního roku 2006/2007 v základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích (Gesce odbor 20)

Období školního vyučování ve školním roce 2006/2007 začne ve všech základních školách, středních školách a konzervatořích v **pondělí 4. září 2006**. Vyučování bude v prvním pololetí ukončeno **ve středu 31. ledna 2007**. Období školního vyučování ve druhém pololetí bude ukončeno v **pátek 29. června 2007**.

Podzimní prázdniny připadnou na **čtvrtek 26. října a pátek 27. října 2006**.

Vánoční prázdniny budou zahájeny v **sobotu 23. prosince 2006** a skončí v **úterý 2. ledna 2007**. Vyučování začne ve **středu 3. ledna 2007**.

Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na **pátek 2. února 2007**.

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny takto:

Termín	Okresy, obvody hl. města Prahy
5. 2. – 11. 2. 2007	Benešov, Beroun, Rokycany, České Budějovice, Klatovy, Český Krumlov, Trutnov, Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Ostrava-město
12. 2. – 18. 2. 2007	Praha 1 až 5, Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo, Domažlice, Tachov, Louny, Prostějov, Karviná
19. 2. - 25. 2. 2007	Praha 6 až 10, Cheb, Karlovy Vary, Sokolov, Nymburk, Jindřichův Hradec, Litoměřice, Děčín, Přerov, Frýdek-Místek
26. 2. - 4. 3. 2007	Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín, Praha-východ, Praha-západ, Mělník, Rakovník, Plzeň-město, Plzeň-sever, Plzeň-jih, Hradec Králové, Teplice, Nový Jičín
5. 3. - 11. 3. 2007	Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec, Semily, Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Písek, Náchod, Bruntál
12. 3. - 18. 3. 2007	Mladá Boleslav, Příbram, Tábor, Prachovice, Strakonice, Ústí nad Labem, Chomutov, Most, Jičín, Rychnov nad Kněžnou, Olomouc, Šumperk, Opava, Jeseník

Poznámky k tabulce:

Praha 1 až 5 jsou městské části: Praha 1, Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 11, Praha 12, Praha 13, Praha 16, Praha-Kunratice, Praha-Libuš, Praha-Lipence, Praha-Lochkov, Praha-Řeporyje, Praha-Slivenec, Praha-Šeberov, Praha-Újezd, Praha-Velká Chuchle, Praha-Zbraslav, Praha-Zličín.

Praha 6 až 10 jsou městské části: Praha 6, Praha 7, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 14, Praha 15, Praha 17, Praha 18, Praha 19, Praha 20, Praha 21, Praha 22, Praha-Kolovraty, Praha-Běchovice, Praha-Benice, Praha-Březiněves, Praha-Čakovice, Praha-Ďáblice, Praha-Dolní Chabry, Praha-Dolní Měcholupy, Praha-Dolní Počernice, Praha-Dubeč, Praha-Klánovice, Praha-Koloděje, Praha-Královice, Praha-Křeslice, Praha-Lysolaje, Praha-Nebušice, Praha-Nedvězí, Praha-Petrovice, Praha-Přední Kopanina, Praha-Satalice, Praha-Suchdol, Praha-Štěrboholy, Praha-Troja, Praha-Vinoř.

Velikonoční prázdniny připadnou na **čtvrtek 5. dubna a pátek 6. dubna 2007**.

Hlavní prázdniny budou trvat od **pondělí 2. července 2007 do pátku 31. srpna 2007**.

Období školního vyučování ve školním roce 2007/2008 začne v **pondělí 3. září 2007**.

1.2 Zápis do mateřské školy (Gesce odbor 22)

Místo, termín a dobu pro podání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok stanoví ředitel mateřské školy dle ust. § 34 odst. 2 školského zákona v dohodě se zřizovatelem. Žádosti o přijetí do konkrétní mateřské školy podávají pouze zákonní zástupci dětí, které nejsou do této mateřské školy dosud přijaty.

Ředitel mateřské školy je podle § 34 odst. 4 školského zákona povinen přijmout přednostně děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky s místem trvalého pobytu v obci, která příslušnou mateřskou školu zřizuje. Další kritéria pro přijetí k předškolnímu vzdělávání stanoví ředitel mateřské školy. V případě, že nelze dítě v posledním roce před zahájením povinné školní docházky z kapacitních důvodů přijmout, má obec, ve které má dítě místo trvalého pobytu, podle ust. § 179 odst. 2 povinnost zajistit mu podmínky pro předškolní vzdělávání v jiné mateřské škole.

1.3 Zápis do 1. ročníku základní školy (Gesce odbor 22)

Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání proběhne dle § 36 odst. 4 školského zákona ve dnech 15. ledna až 15. února 2007. Tento termín se vztahuje i na školy soukromé a církevní.

V § 178 odst. 1 školského zákona je obci uložena povinnost zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec stanoví podle § 178 odst. 2 školského zákona školské obvody spádové školy. **Do spádové školy jsou přednostně přijímáni žáci s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a děti umístěné v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku.**

Zákonný zástupce dítěte může pro žáka zvolit jinou než spádovou školu. **Důvodem nepřijetí dítěte do vybrané školy je především kapacita školy.**

Pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost řediteli spádové školy nejpozději do konce března kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku (viz § 36 odst. 5 školského zákona). Záleží na dohodě mezi ředitelem školy a zřizovatelem, jakým způsobem bude zřizovatel informován o těchto dětech pro účely případné náhrady neinvestičních výdajů podle § 178 odst. 6 školského zákona.

O odkladu školní docházky rozhoduje podle § 37 odst. 1 školského zákona ředitel spádové školy nebo školy, kterou zákonný zástupce žáka zvolil. Podle § 37 odst. 1 školského zákona odloží začátek povinné školní docházky na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte doložené doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře. Odborným lékařem způsobilým posoudit zdravotní stav dítěte pro účely odkladu začátku povinné školní docházky může být v konkrétním případě také dětský lékař nebo praktický lékař pro děti a dorost, a to zejména v situacích, kdy k odložení začátku povinné školní docházky dojde z důvodu celkové tělesné nezralosti, častého onemocnění apod. V případě, že je dítě v lékařské péči z důvodu jiných zdravotních obtíží, je třeba trvat na tom, že takové posouzení by měl provést odborný lékař, který se na tuto konkrétní oblast specializuje, tedy např. alergolog, neurolog, kardiolog apod. Ředitel rozhodne o odložení začátku povinné školní docházky v případě, že obě posouzení budou kladná.

Na rozhodování ředitele školy zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí o přijetí do prvního ročníku a o odkladu povinné školní docházky podle § 37 školského zákona se vztahuje správní řád (viz § 165 odst. 2 školského zákona).

1.4 Termíny přijímacích zkoušek na střední školy a konzervatoře ve školním roce 2006/2007 pro školní rok 2007/2008 (Gesce odbor 20)

Pro přijímání ke vzdělávání ve středních školách a konzervatořích probíhá přijímací řízení na základě školského zákona. Tento zákon a jeho navazující prováděcí předpis stanoví jednotné termíny při organizaci přijímacího řízení jak na školy veřejné (zřízené státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí), tak soukromé a církevní s tím, že u veřejných škol jde o řízení správní podle správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.).

K vyhlášení kritérií přijímacího řízení v pravomoci ředitele školy upozorňujeme, že musí být zajištěno prokazatelným způsobem nejpozději do 30. března (§ 60 odst. 4 školského zákona), zejména vyvěšením ve škole. Doporučujeme jejich zveřejnění i na webové stránce školy. Vyhlášením se kritéria přijímání stávají závaznými pro příslušné kolo přijímacího řízení a nemělo by docházet k jejich změně, kterou lze považovat za porušení zákona.

Dále platí, že se pro školní rok 2006/2007 ke studiu ve středních školách pro první kolo přijímacího řízení předkládá jen 1 přihláška (§ 60 školského zákona). Vzory tiskopisů jsou zveřejněny viz Seznam povinné dokumentace škol a školských zařízení a na www.msmt.cz/DOMEK/default.asp?ARI=103846&CAI=3263 (pro podání lze využít formuláře vydávané SEVT od 1. 1. 2006).

Vyhláškou č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách (upravuje se v ní rovněž přijímací řízení v konzervatoři), se stanoví pro první kolo přijímacího řízení jednotně termín přijímací zkoušky (pokud je vyhlášena) ke studiu ve středních školách **na pondělí 23. dubna 2007** (týká se i nižšího stupně víceletých gymnázií). Do druhého stupně šestiletých gymnázií se koná, s ohledem na státní svátek, **10. dubna 2007**. Dále upozorňujeme, že přihláška ke vzdělávání do jiné než denní formy vzdělávání se podává řediteli střední školy **do 20. března**. Přijímací zkoušky v prvním kole přijímacího řízení do jiné než denní formy vzdělávání a u všech forem nástavbového studia, zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem nebo zkráceného studia pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou, pokud jsou ředitelem školy stanoveny, **se konají 30. dubna 2007**.

Přitom do nástavbového studia se může přihlásit žák střední školy nebo uchazeč, který získal střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání stanoveném zvláštním právním předpisem (nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání).

Podle § 1 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 671/2004 Sb., se lékařský posudek o zdravotní způsobilosti uchazeče k přihlášce ke vzdělávání přikládá na žádost ředitele střední školy obdobně jako v uplynulém školním roce. K tomu informujeme, že podle vyjádření MF se v případě posudku lékaře o zdravotní způsobilosti uchazeče o studium jedná ve smyslu § 15 odst. 14 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, o výkon provedený v osobním zájmu, jehož cílem není zachovat nebo zlepšit zdravotní stav pojištěnce. Úhrada těchto výkonů se nehradí ze zdravotního pojištění.

Rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí zašle ředitel školy **do 7 dnů po termínu konání přijímací zkoušky**. V případě, že se přijímací zkoušky nekonají, zašle ředitel školy rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí **do 7 dnů po rozhodnutí. V obou případech však nejdříve 20. dubna** (§ 60 odst. 7 školského zákona).

Stanovení termínů dalších kol přijímacího řízení (včetně případných přijímacích nebo talentových zkoušek) je v kompetenci ředitele střední školy nebo konzervatoře a mohou jím být vyhlášeny po ukončení prvního kola. Informace o nich mají za povinnost zveřejnit krajské úřady, a to i způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 60 odst. 8 a 9 školského zákona). V těchto kolech přijímacího řízení není počet přihlášek omezen.

Pokud žák předá přihlášku řediteli školy, ve které plní povinnou školní docházku, **do konce února**, doručí ji ředitel příslušné školy řediteli střední školy **do 15. března** (§ 2 odst. 4 vyhlášky č. 671/2004 Sb.). Forma a způsob doručení je na uvážení ředitele příslušné školy. K tomu dále doporučujeme, aby v případě nezletilých uchazečů byli uchazeči a jejich zákonní zástupci informováni o

vhodnosti uvádět v přihlášce adresu zákonného zástupce pro doručení rozhodnutí o výsledku přijímacího řízení na střední škole nebo konzervatoři.

Současně upozorňujeme, že na střední školy mohou být podle § 59 školského zákona přijímáni všichni uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, pokud tento zákon nestanoví jinak (např. s výjimkou přijímání do prvního ročníku škol uvedených v § 61 školského zákona), a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti pro zvolený obor vzdělání. Dále upozorňujeme, že je v pravomoci ředitele školy přijmout uchazeče do vyššího než prvního ročníku vzdělávání ve střední škole (§ 63 školského zákona).

Talentové zkoušky do oborů vzdělání s talentovou zkouškou budou podle § 3 odst. 4, případně odst. 6 vyhlášky č. 671/2004 Sb., konány v pondělí 15. ledna 2007.

Při přijímacím řízení do oborů vzdělání s talentovou zkouškou se postupuje podle vyhlášky č. 671/2004 Sb., a podle zákona č. 561/2004 Sb., § 60, s výjimkou odstavce 7 a s odlišnostmi výslovně upravenými v § 62, odst. 1 až 3.

V případě přijímacího řízení do oborů vzdělání s talentovou zkouškou je vždy součástí přijímacího řízení talentová zkouška. Dále je ředitel školy povinen v rámci kritérií přijímacího řízení zohlednit znalosti uchazeče vyjádřené hodnocením na vysvědčení z předchozího vzdělávání a další skutečnosti, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče. Součástí přijímacího řízení může být (ale nemusí) i přijímací zkouška. V návaznosti na § 185 odst. 24 školského zákona (v rámci novely školského zákona zákonem č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů - zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), se výstupní hodnocení musí uplatnit v kritériích přijímacího řízení až ve školním roce 2007/2008.

Do prvního ročníku šestiletých vzdělávacích programů hudba, zpěv a hudebně dramatické umění **v konzervatoři** se přijímají uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky. **Do prvního ročníku osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře** tanec se přijímají uchazeči, kteří úspěšně ukončili pátý ročník základní školy. Přijímací řízení ke vzdělávání v konzervatoři se koná formou talentové zkoušky. **Talentové zkoušky v konzervatoři se konají od 15. do 31. ledna v termínu stanoveném ředitelem školy.** Po vyhodnocení talentové zkoušky vydá ředitel školy nejpozději **do 10. února** rozhodnutí o přijetí či nepřijetí ke vzdělávání v konzervatoři.

Při přijímacím řízení ke vzdělávání v konzervatoři se postupuje podle vyhlášky č. 671/2004 Sb., a podle § 88 a 91 školského zákona.

Uchazeč, který nebyl přijat ke vzdělávání v konzervatoři nebo do oborů vzdělání s talentovou zkouškou, má i nadále možnost podat v únoru přihlášku do oborů vzdělání podle § 60 školského zákona a účastnit se přijímacího řízení do prvního ročníku vzdělávání ve střední škole.

”

1.5 Termíny maturitních zkoušek (Gesce odbor 20)

Maturitní zkoušky se konají podle rozhodnutí ředitele střední školy v termínu **od 21. května 2007 do 20. června 2007**. Písemná práce, resp. písemná zkouška z předmětů vyjmenovaných v ustanovení § 8 odst. 2 vyhlášky č. 442/1991 Sb., o ukončování studia ve středních školách a učilištích, ve znění pozdějších předpisů, se koná v dubnu 2007 v termínu určeném ředitelem školy. Praktické zkoušky z odborných předmětů a praktické zkoušky z odborného výcviku se konají v termínu určeném ředitelem školy, nejdříve však 15. dubna. Praktickou zkoušku z odborného výcviku a praktickou zkoušku z odborných předmětů konají žáci podle § 9 odst. 7 citované vyhlášky před teoretickou zkouškou z odborných předmětů.

Ředitelé škol a krajský úřad postupují při zajišťování maturitních zkoušek podle příslušných ustanovení vyhlášky č. 442/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Předsedy zkušebních komisí jmenuje krajský úřad do konce února, místopředsedy a další členy zkušebních komisí jmenují do 31. března ředitelé škol.

Podle § 8 odst. 3 vyhlášky č. 442/1991 Sb., se žáci před zahájením ústních nebo praktických zkoušek nezúčastňují vyučování v rozsahu pěti vyučovacích dnů. MŠMT doporučuje poskytovat volno v rozsahu pěti po sobě následujících vyučovacích dnů před zahájením ústních zkoušek.

1.6 Termíny závěrečných zkoušek a absolutorií v konzervatoři (Gesce odbor 20)

Při konání závěrečných zkoušek a absolutorií v konzervatoři se postupuje podle vyhlášky č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem.

Závěrečné zkoušky v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje stupně středního vzdělání, se konají **v červnu** v termínech stanovených ředitelem školy.

Závěrečné zkoušky v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje stupně středního vzdělání s výučním listem, se konají **v červnu** v termínech stanovených ředitelem školy. V oborech vzdělání, kde praktická zkouška trvá 2 až 4 týdny, může ředitel školy stanovit termín závěrečné zkoušky **od 20. května**. Termín praktické zkoušky **před 20. květnem** může ředitel školy stanovit po dohodě s MŠMT. Ředitel školy může stanovit jiný termín závěrečné zkoušky v případě ukončování vzdělávání v rámci rekvalifikace podle zvláštního právního předpisu.

Předsedy zkušebních komisí pro závěrečné zkoušky jmenuje do konce února krajský úřad, jmenování je platné i pro opravné zkoušky a náhradní zkoušky. Místopředsedy a další členy zkušebních komisí jmenují ředitelé škol do 15. března.

Při absolutoriu v konzervatoři se obhajoba absolventské práce, teoretická zkouška z odborných předmětů, zkouška z cizího jazyka nebo zkouška z umělecko-pedagogické přípravy koná **v červnu** v termínech stanovených ředitelem školy. Téma absolventského výkonu a téma absolventské práce stanoví žákovi ředitel školy nejpozději 6 měsíců před zahájením konání absolutoria v konzervatoři. Absolventský výkon se může konat nejdříve **od 10. února** příslušného školního roku.

Předsedu zkušební komise pro absolutorium v konzervatoři jmenuje krajský úřad nejpozději do 5. února příslušného školního roku, členy zkušební komise jmenuje ředitel školy nejpozději do 5. února příslušného školního roku. Jmenování se vztahuje i na náhradní zkoušky a opravné zkoušky.

1.7 Termíny státních jazykových zkoušek (Gesce odbor 23)

Písemné části státní jazykové zkoušky konané podle vyhlášky č. 33/2005 Sb., o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách, se uskuteční v těchto termínech:

A) Podzimní období:

Státní jazyková zkouška základní:

Pátek 10. listopadu 2006 odpoledne – všechny jazyky

Státní jazyková zkouška všeobecná:

Pátek 24. listopadu 2006 odpoledne – všechny jazyky

B) Jarní období:

Státní jazyková zkouška základní:

Pátek 11. května 2007 odpoledne – germánské jazyky kromě anglického jazyka

Sobota 12. května 2007 dopoledne – anglický jazyk
12. května 2007 odpoledne – románské, slovanské a ostatní jazyky

Státní jazyková zkouška všeobecná:

Pátek 18. května 2007 odpoledne – germánské jazyky kromě anglického jazyka
Sobota 19. května 2007 dopoledne – anglický jazyk
19. května 2007 odpoledne – románské, slovanské a ostatní jazyky

Konkrétní termín ústní části státní jazykové zkoušky stanoví ředitel školy.

***1.8 Přijímání žáků ke vzdělávání a ukončování vzdělávání ve vyšších odborných školách
(Gesce odbor 23)***

Přijímání uchazečů ke vzdělávání ve vyšších odborných školách se uskutečňuje podle § 93 až § 95 školského zákona a § 2 vyhlášky č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání.

Termín, obsah a formu přijímací zkoušky, pokud se koná, stanoví ředitel školy. Přijímací zkoušky v prvním kole přijímacího řízení se konají nejdříve 1. června. Ředitel školy může po ukončení prvního kola přijímacího řízení vyhlásit další kola přijímacího řízení k naplnění předpokládaného stavu studentů. Poslední kolo přijímacího řízení se uskuteční nejpozději do 30. září.

Ukončování studia absolutoriem upravuje § 101 a § 102 školského zákona a § 7 až § 9 vyhlášky č. 10/2005 Sb. Předsedu zkušební komise pro absolutorium jmenuje krajský úřad, ostatní členy komise ředitel školy.

Neprospěl-li student z některé zkoušky nebo neobhájil-li absolventskou práci, může konat opravnou zkoušku z dané zkoušky nebo obhájit absolventskou práci do 6 měsíců od řádného termínu absolutoria. Opravnou zkoušku nebo opravnou obhajobu absolventské práce je možné konat nejvýše dvakrát.

2. Vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání (Gesce odbor 22)

Podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV) postupují mateřské školy a přípravné třídy základní školy nejpozději od 1. září 2007. Text RVP PV byl zveřejněn ve Věstníku MŠMT - sešit 2/2005, je přístupný také na www.msmt.cz (v sekci Předškolní školství, nebo v sekci Dokumenty - Věstníky, sešit 2/2005). Ve Věstníku MŠMT, sešit 4/2006, je zveřejněna oprava textové chyby v RVP PV.

Při tvorbě školního vzdělávacího programu mohou ředitelé mateřských škol použít Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy. Manuál je pouze doporučeným dokumentem. Přístupný je na stránkách Výzkumného ústavu pedagogického (www.vuppraha.cz).

3. Vzdělávací programy pro základní vzdělávání (Gesce odbor 22)

3.1 Schválené vzdělávací programy

Ve školním roce 2006/2007 se v základních školách vyučuje podle učebních dokumentů těchto vzdělávacích programů:

- ZÁKLADNÍ ŠKOLA - čj. 16847/96-2 (v 1. – 9. ročníku)

- OBECNÁ ŠKOLA - čj. 12035/97-20 (v 1. – 9. ročníku)
- NÁRODNÍ ŠKOLA - čj. 15724/97-20 (v 1. – 9. ročníku)

Pro každý vzdělávací program jsou charakteristické přístupy k žákům, systém výuky, práce s učebním plánem apod. Výuka na 2. stupni základní školy navazuje na dovednosti, schopnosti a vědomosti získané na 1. stupni a dále je rozvíjí. Oba stupně jsou propojeny základní filozofií a koncepcí zvoleného vzdělávacího programu. Z pedagogicko-didaktických důvodů proto doporučujeme, aby byl žák v průběhu povinné školní docházky vzděláván podle jednoho vzdělávacího programu a bylo tak co nejúčinněji využito výchovně-vzdělávacího potenciálu příslušného vzdělávacího programu.

V učebním plánu vzdělávacích programů, kde nejsou stanoveny přesné počty vyučovacích hodin pro jednotlivé předměty v jednotlivých ročnících, rozhoduje o časové dotaci ředitel školy, a to tak, aby se v příslušném ročníku vyučovalo všem předmětům stanoveným učebním plánem a byl dodržen minimální počet hodin pro každý předmět a týdenní časová dotace pro daný ročník.

Platná podoba učebních plánů včetně textu vzdělávacích programů je zveřejněna na webových stránkách MŠMT.

- RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, čj. 31504/2004-22, (v 1. a 6. ročníku, pokud škola zahájí výuku podle RVP ZV od školního roku 2006/2007, v 1. a 2. ročníku a v 6. a 7. ročníku, pokud škola zahájila výuku podle RVP ZV od školního roku 2005/06).

RVP ZV byl vydán formou opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, čj. 31504/2004-22, ve znění úpravy čj. 27002/2005-22, a je zveřejněn ve Věstníku MŠMT, sešit 1/2005, a na webových stránkách MŠMT.

Název vzdělávacího programu na vysvědčení

Uvede se název vzdělávacího programu, podle kterého byl žák vyučován.

V případě, že škola vyučuje v daném ročníku podle dosavadních vzdělávacích programů, uvede se: „16847/96-2, Základní škola“ nebo „12035/97-20, Obecná škola“ nebo „15724/97-20, Národní škola“.

V případě, že škola vyučuje v daném ročníku podle ŠVP připraveného podle RVP ZV, uvede se název ŠVP, vydaného ředitelem školy podle § 5 odst. 3 školského zákona, číslo jednací se již neuvádí.

Školy, které vyučují podle jiných vzdělávacích programů v rámci pokusného ověřování vyhlášeného MŠMT, uvedou číslo jednací a název příslušného vzdělávacího programu.

Další informace k vyplňování vysvědčení jsou uvedeny v Informaci k vyplňování vysvědčení na základních školách od školního roku 2005/06, čj. 25668/2005-22.

3.2 Rozvojový program ve vzdělávání k zajištění kurikulární reformy v učebních plánech základních škol a základních škol speciálních od školního roku 2006/2007

Rozvojový program řeší komplexně úpravu učebních plánů základních škol (včetně základních škol speciálních a základních škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením) ve školním roce 2006/2007 nutnou pro zajištění kurikulární reformy v základním vzdělávání.

Rozvojový program přináší významné úpravy učebních plánů, které zajistí nastavení podmínek pro postupné zavádění vzdělávání podle školních vzdělávacích programů připravených

podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Od školního roku 2006/2007 bude počet vyučovacích hodin v učebních plánech stávajících vzdělávacích programů pro základní vzdělávání téměř dosahovat úrovně požadované rámcovým učebním plánem RVP ZV (zbývají doplnit již pouze 2 vyučovací hodiny).

Rozvojový program upravuje od 1. září 2006 učební plány současných vzdělávacích programů pro základní vzdělávání takto:

- 1) rozšíření učebních plánů v 3., 4. a 5. ročníku vždy o 1 vyučovací hodinu,
- 2) rozšíření učebních plánů v 6. ročníku o 1 disponibilní vyučovací hodinu,
- 3) rozšíření učebních plánů v 7., 8. nebo 9. ročníku celkem o 1 vyučovací hodinu (pouze v jednom z uvedených ročníků).

Úpravy se týkají základních škol včetně základních škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením a základních škol speciálních, a to všech zřizovatelů. Upravené učební plány jsou součástí vyhlášení rozvojového programu a jsou zveřejněny na webu MŠMT (www.msmt.cz, odkaz Základní školství – Učební dokumenty a odkaz Speciální školství).

Školy, které v souladu se školským zákonem zahájily výuku podle školního vzdělávacího programu připraveného na základě RVP ZV, stanoví celkový týdenní počet vyučovacích hodin v ročnících, ve kterých vyučují podle školního vzdělávacího programu, v souladu s rámcovým učebním plánem RVP ZV.

Finanční prostředky na uvedené rozšíření učebních plánů se poskytují všem právnickým osobám vykonávajícím činnost dané školy. Neposkytují se však na třídy, v nichž se v souladu s § 185 odst. 1 školského zákona poskytuje vzdělávání podle rámcových vzdělávacích programů, pokud ve výši finančních prostředků poskytovaných na žáky těchto tříd podle § 161 a 162 školského zákona byly zahrnuty finanční prostředky na uvedené navýšení hodinové dotace.

3.3 Změna využití a financování disponibilní vyučovací hodiny v 7. ročníku základního vzdělávání (projekt HODINA) od školního roku 2006/2007

MŠMT vydalo v roce 2004 pokyn čj. 21264/2004-22 k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2004/2005 (Věstník MŠMT, sešit 8/2004). Rozšíření učebních plánů bylo financováno z prostředků Evropského sociálního fondu v rámci projektu HODINA. Projekt HODINA byl schválen jako dvouletý projekt a bude ukončen ke konci školního roku 2005/2006. Od školního roku 2006/2007 zůstává rozšíření učebních plánů v 7. ročníku škol o 1 vyučovací hodinu i nadále v platnosti s tím, že již nebude financována z prostředků ESF a rozšiřují se možnosti využití navýšené disponibilní hodiny.

Ředitel školy, která vyučuje podle dosavadních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání, použije navýšení podle jedné z uvedených možností:

- a) zvýšení hodinové dotace některého povinného předmětu,
- b) zvýšení hodinové dotace některého předmětu v souvislosti s jeho integrací s jiným předmětem,
- c) zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu (pro žáka se zvýší počet hodin volitelného předmětu),
- d) zařazení volitelného nebo dalšího volitelného předmětu pro žáka (zvýší se počet volitelných předmětů, kterým je žák vyučován).

Od září 2006 již nebudou mzdové prostředky na toto rozšíření učebních plánů sledovány a účtovány podle pravidel projektu HODINA, ale jako účelová dotace poskytnutá ze státního rozpočtu prostřednictvím krajských úřadů (Magistrátu hl. m. Prahy) nebo přímo z MŠMT (v závislosti na

zřizovateli). Bude tedy vedena a účtována stejným způsobem jako účelová dotace na rozšíření učebních plánů základních škol na 1. stupni o 3 vyučovací hodiny a v 6. ročníku o 1 vyučovací hodinu.

3.4 Rozšířené vyučování předmětů nebo skupin předmětů

Pro rozšířené vyučování některého předmětu nebo skupiny předmětů v rámci vzdělávacího programu Základní škola byly schváleny tyto modelové učební plány:

čj. 21969/96-22 (rozšířené vyučování hudební výchovy)

čj. 21970/96-22 (rozšířené vyučování výtvarné výchovy)

čj. 21968/96-22 (rozšířené vyučování matematiky a přírodovědných předmětů)

čj. 29738/96-22-50 (rozšířené vyučování tělesné výchovy)

čj. 16333/96-22-21 (rozšířené vyučování jazyků)

čj. 16845/2001-22 (rozšířené vyučování informatiky a výpočetní techniky)

MŠMT vydalo modelové učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky (čj. 16845/2001-22) a pro třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů (čj. 15986/99-22). Doplnky se vztahují ke vzdělávacímu programu Základní škola a jsou zveřejněny na webových stránkách úřadu. Školy si je mohou případně modifikovat na základě vlastních podmínek a potřeb.

Předpokladem k zavedení rozšířené výuky předmětů nebo skupiny předmětů je personální zabezpečení učitelů s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí ve smyslu zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Pokud škola zahájila od školního roku 2005/2006 nebo od školního roku 2006/2007 zahájí výuku podle RVP ZV, řídí se týdenní počty vyučovacích hodin v příslušných ročnících rámcovým učebním plánem RVP ZV.

3.5 Základní pedagogické dokumenty na webových stránkách MŠMT

Na webových stránkách MŠMT jsou mimo jiné zveřejněny tyto základní pedagogické dokumenty:

- Standard základního vzdělávání (včetně všech pozdějších úprav).
- Učební plány všech tří vzdělávacích programů (včetně všech pozdějších úprav a včetně variant pro rozšířenou výuku některých předmětů).
- Plný text všech tří vzdělávacích programů pro základní vzdělávání (Základní škola, Obecná škola, Národní škola), a to včetně všech pozdějších úprav a doplňků.
- Metodický pokyn k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 2 vyučovací hodiny, čj. 31172/2002-22.
- Metodický pokyn k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2004/2005, čj. 12207/2004-22.
- Metodický pokyn k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2005/2006, čj. 11818/2005-22
- Rozvojový program MŠMT ze dne 17. ledna 2006, čj. 31042/2005-22 - Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 5 vyučovacích hodin od školního roku 2006/2007.
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, čj. 31504/2004-22, ve znění úpravy čj. 27002/2005-22

4. Organizace výuky v základních školách pro školní rok 2006/2007 (Gesce odbor 22)

4.1 Učební plán ročníku (třídy)

Pokud učební plán vzdělávacích programů Základní škola, Obecná škola, Národní škola nestanoví pro některé vyučovací předměty pevnou týdenní hodinovou dotaci, doplní ředitel školy na začátku školního roku v učebních plánech pro každý ročník (třidu) u těchto předmětů konkrétní počty vyučovacích hodin. Vždy je nutné zpracovat učební plány pro celý vzdělávací cyklus (1. stupeň, 2. stupeň).

Při výuce podle školního vzdělávacího programu je postup pro tvorbu učebního plánu uveden v RVP ZV.

4.2 Výuka cizích jazyků

a) V povinném předmětu první cizí jazyk

Výuka povinného předmětu první cizí jazyk se ve školním roce 2006/2007 zahajuje ve školách vyučujících podle vzdělávacího programu Základní škola, Obecná škola nebo Národní škola v souladu s upravenými učebními plány těchto vzdělávacích programů, a to ve 3. ročníku s dotací 3 hodiny týdně. Školy s rozšířenou výukou cizích jazyků zahajují výuku povinného předmětu první cizí jazyk také od 3. ročníku, výuku povinného předmětu druhý cizí jazyk od 6. ročníku. Jako prvním cizím jazykem se vyučuje zpravidla anglickému nebo německému jazyku.

Školy, které již zahájily nebo ve školním roce 2006/2007 zahájí v 1. ročníku výuku podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) připraveného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), mohou při zájmu žáků a souhlasu jejich zákonných zástupců zahájit povinnou výuku cizího jazyka i v 1. ročníku (v souladu s učebním plánem ŠVP). Přednostně musí být žákům nabídnuta výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, musí škola prokazatelně upozornit zákonné zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu na jinou základní nebo střední školu.

b) Ve volitelném předmětu cizí jazyk (další cizí jazyk)

Výuka volitelného předmětu cizí jazyk se ve školním roce 2006/2007 zahajuje ve školách vyučujících podle stávajících vzdělávacích programů v souladu s učebními plány těchto vzdělávacích programů, a to v 7. ročníku s dotací nejméně 2 hodiny týdně. Jako druhý cizí jazyk se vždy zařadí jazyk anglický, pokud se od 4. ročníku vyučovalo jazyku francouzskému, ruskému, španělskému, případně jinému.

Školy, které již zahájily nebo ve školním roce 2006/2007 zahájí v 6. ročníku výuku podle ŠVP, je výuka volitelného předmětu další cizí jazyk školou žákům povinně nabídnuta nejpozději od 8. ročníku s vymezenou disponibilní časovou dotací v rozsahu minimálně 6 hodin. Lze ji tedy nabízet již od 6. ročníku. Jako další cizí jazyk se nabízí jazyk německý, francouzský, španělský, italský, ruský, slovenský, polský, popřípadě jiný jazyk. Anglický jazyk jako další cizí jazyk se nabízí těm žákům, kteří nezvolili anglický jazyk jako povinný cizí jazyk.

c) V nepovinném předmětu

Výuku nepovinného předmětu cizí jazyk škola organizuje dle zájmu žáků a personálních možností školy. V 1. – 9. ročníku lze výuku nepovinného předmětu cizí jazyk zařadit do učebního plánu za těchto podmínek: výuka nepovinného předmětu cizí jazyk by měla být zajištěna učiteli, kteří splňují podmínku odborné kvalifikace podle § 7 odst. 1 a § 8 odst. 1 podle zákona č. 563/2004 Sb., o

pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů za předpokladu, že budou splněny i všechny povinnosti školy jako při výuce povinného předmětu cizí jazyk ve 3. – 9. ročníku.

4.3 Výuka nepovinného předmětu náboženství

Výuka nepovinného předmětu náboženství se v plném rozsahu řídí ustanovením § 15 školského zákona. Na vysvědčení se hodnotí jako ostatní nepovinné předměty.

S nabytím účinnosti nového školského zákona pozbyl platnost Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k organizování a realizaci náboženské výchovy v základních, středních a speciálních školách, čj.: 25029/2002-22.

4.4 Doporučené formy a metody spolupráce škol při zajišťování přechodu žáků základních škol pouze s prvním stupněm do základních škol s druhým stupněm (část věnovaná předávání pedagogické dokumentace platí i pro přechod žáka na jinou ZŠ, např. při přestěhování apod.)

Přechod žáků ze základních škol s pouze prvním stupněm je u většiny z nich spojen se zvýšenou psychickou zátěží a může být příčinou přechodných problémů s výukou. Žáci přicházejí do nového školního prostředí, seznamují se s jiným, náročnějším stylem výuky, s novými spolužáky, dojíždějí do sousední obce. Zřizovatelé škol vytvářejí podmínky a podle potřeby zajistí spolupráci základních škol s pouze prvním stupněm a základních škol s druhým stupněm, a to zejména v případě, kdy do jedné základní školy s druhým stupněm přecházejí žáci z většího počtu základních škol s pouze prvním stupněm. Dále školám doporučujeme spolupracovat s obecními úřady, s pedagogicko-psychologickou poradnou, s rodiči žáků. Při překonávání adaptačních potíží žáků doporučujeme ředitelům a učitelům základních škol realizovat v jednotlivých oblastech zejména uvedené metody a formy vzájemné spolupráce:

- seznamovat se s platnými předpisy, které se vztahují k dané problematice
- zajišťovat kompatibilitu vzdělávacích programů základních škol s pouze prvním stupněm a základních škol s druhým stupněm, do kterých žáci přecházejí
- zajišťovat návaznost výuky cizích jazyků
- využívat vzájemné kontakty ředitelů a zástupců ředitelů, učitelů, žáků škol (informování rodičů žáků základní školy s pouze prvním stupněm o základní škole s druhým stupněm, kam žáci přecházejí, účelově pořádání akcí v základních školách s druhým stupněm - schůzky s rodiči, dny otevřených dveří, sportovní, kulturní a společenské akce apod., využívání místních a regionálních sdělovacích prostředků, školních časopisů, informačních tabulí apod.)
- využívat dalších forem spolupráce základních škol s pouze prvním stupněm a základních škol s druhým stupněm
- předávat pedagogickou dokumentaci a informace o žácích (platí i pro přechod žáka na jinou ZŠ, např. při přestěhování)

Předávají se pouze kopie dokumentů, originály zůstávají na škole, která dokumentaci vedla. Kopie dokumentů se doporučují opatřit razítkem a podpisem ředitele předávající školy.

4.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Způsob podpory nadání a mimořádného nadání u žáků je obsahem § 17 a § 18 školského zákona. Podrobnosti o zajišťování vzdělávacích potřeb mimořádně nadaných žáků, o průběhu a ukončování jejich vzdělávání, náležitosti individuálního vzdělávacího plánu a podmínky pro přerazování mimořádně

nadaného žáka do vyššího ročníku stanoví vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, § 12, § 13 a § 14.

4.6 Plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

Tento způsob plnění povinné školní docházky se týká žáků, kteří jsou dlouhodobě s rodiči v zahraničí, nebo žáků, kteří navštěvují zahraniční školu zřízenou na území České republiky, v níž ministr školství, mládeže a tělovýchovy povolil plnění povinné školní docházky. Řídí se ustanoveními § 38 školského zákona.

Žáci, kterých se tento způsob plnění povinné školní docházky týká, zůstávají žáky školy v České republice, v níž byli zapsáni k plnění povinné školní docházky. V této škole nebo ve škole při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky konají zkoušky. Podmínky pro konání zkoušek, pro zařazování žáků do příslušných ročníků základního vzdělávání po návratu ze zahraničí, a také podmínky pro poskytování učebnic a učebních textů těmto žákům stanoví § 18 až § 21 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

V zahraničí může žák plnit povinnou školní docházku docházkou do zahraniční školy nebo formou individuální výuky. Tato forma individuální výuky není totožná s individuálním vzděláváním uvedeným v § 41 školského zákona a nevztahují se na ni podmínky v něm stanovené. Žák, který v zahraničí plní povinnou školní docházku formou individuální výuky, koná zkoušky ve škole, v níž je zapsán k plnění povinné školní docházky, v souladu s § 18 až 21 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

4.7 Jiný způsob plnění povinné školní docházky – Individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání lze povolit pouze žákovi 1. - 5. ročníku základní školy. Náležitosti týkající se tohoto způsobu vzdělávání stanoví § 41 školského zákona.

O povolení individuálního vzdělávání rozhoduje ředitel základní školy, do které byl žák přijat k plnění povinné školní docházky. Vzdělavatelem žáka je zpravidla jeho zákonný zástupce.

4.8 Kurz pro získání základního vzdělání

Těm osobám, které nezískaly základní vzdělání v průběhu svého základního vzdělávání, umožňuje § 55 odst. 3 školského zákona doplnit si toto vzdělání v kurzu pro získání základního vzdělání. Podrobnosti o organizaci tohoto kurzu a o konání zkoušek na závěr kurzu jsou uvedeny v ustanoveních § 12 a 13 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

4.9 Podmínky převedení žáka plnícího povinnou školní docházku do jiné školy, vyloučení ze školy

Převedení žáka základní školy do jiné základní školy se řídí ustanovením § 49 školského zákona. V souladu s tímto ustanovením **rozhoduje na základě žádosti zákonného zástupce žáka o přestupu žáka ředitel školy, do které se žák hlásí.**

Pokud ředitel školy rozhodne, že žádosti o přestup vyhoví, informuje o této skutečnosti bez zbytečného odkladu ředitele školy, z níž žák přestupuje. Ředitel školy, z níž žák přestupuje, zašle do pěti pracovních dnů poté, co se dozvěděl o přijetí žáka na jinou školu, řediteli této školy kopii dokumentace žáka ze školní matriky.

Ustanovení § 31 odst. 2 školského zákona stanoví, že žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

To znamená, že po dobu plnění povinné školní docházky nelze žáka ze školy podmíněně vyloučit ani vyloučit, bez ohledu na to, jaký druh školy žák navštěvuje či jaké důvody by ředitele školy k takovému kroku vedly. Uvedené se v plném rozsahu vztahuje na všechny školy bez rozdílu zřizovatele

(tedy i na školy soukromé a církevní). Tím není dotčeno právo této školy domáhat se soudní cestou svého smluvního nároku v případě neuhrazení úplaty za vzdělávání ze strany zákonného zástupce žáka.

4.10 Volba povolání

Příprava žáků pro volbu povolání je s platností od 1. září 2002 zařazena jako povinná součást do všech dosavadních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání (vzdělávací oblast výchova k volbě povolání), a to v podobě vybraných obsahových okruhů (témat) vymezených Metodickým pokynem k zařazení vzdělávací oblasti Výchova k volbě povolání do vzdělávacích programů pro základní vzdělávání, čj. 19485/2001-22. V souvislosti s tím si školy zpracují pro vzdělávací program realizovaný školou konkrétní tematický plán, který stanoví způsob začlenění vymezených obsahových okruhů do odpovídajících vyučovacích předmětů, do dalších vzdělávacích aktivit i do jednotlivých ročníků.

Znění metodického pokynu bylo zveřejněno ve Věstníku MŠMT, sešit 8/2001, i na webových stránkách MŠMT, kde je k dispozici také Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prosazování rovnosti mužů a žen.

Při výuce podle školního vzdělávacího programu je způsob zařazení problematiky volby povolání určen RVP ZV.

Informace o specializovaném semináři k této vzdělávací oblasti je umístěna na webových stránkách IPPP ČR.

Rovina diagnosticko-poradenských služeb v oblasti kariérového poradenství je primárně orientována na specifika žákovy osobnosti, zejména strukturu jeho zájmů a kognitivních předpokladů pro výkon určité profese nebo volbu vzdělávací dráhy. Poskytování těchto služeb je úkolem výchovných - kariérových poradců a specializovaných poradenských zařízení, zejména pedagogicko-psychologických poraden. Vzdělávání výchovných – kariérových poradců a odborníků z pedagogicko-psychologických poraden v této oblasti kariérového poradenství zajišťuje v současné době zejména IPPP ČR.

4.11 Výchova ke zdraví - výchova ke zdravému životnímu stylu

Zdraví člověka je v současnosti chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Zdraví je předpokladem pro aktivní a spokojený život, pro optimální pracovní výkonnost a pro důstojné stárnutí. Proto je také jednou z priorit celého základního vzdělávání.

Podle Standardu základního vzdělávání a na něj navazujících vzdělávacích programů je výchova ke zdraví zařazena na první i druhý stupeň základních škol. Na prvním stupni je realizována především v rámci časové dotace vymezené pro předměty přírodověda a vlastivěda, na druhém stupni především v předmětu rodinná výchova. Předmět rodinná výchova na 2. stupni ZŠ směřuje k tomu, aby se žáci v návaznosti na učivo 1. stupně (v předmětu prvouka a v bloku předmětů přírodověda a vlastivěda) orientovali v základních otázkách zdraví, zdravého životního stylu, rodinného života i v širších problémech mezilidských vztahů.

Přestože výchova ke zdraví není koncipována jako samostatný vyučovací předmět, je třeba získané poznatky, dovednosti a především postoje žáků ke zdravému životnímu stylu, včetně uplatňování způsobů chování podporujících zdraví, citlivým způsobem posuzovat a hodnotit, a tím žáky motivovat k utváření pevných hodnotových postojů ve prospěch vlastního zdraví.

V RVP ZV je výchova ke zdraví obsažena nejen ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví, ale promítá se do mezipředmětových vztahů na prvním i druhém stupni a do celého života školy.

Výchova ke zdraví je název vzdělávacího oboru a je možné předpokládat, že dosavadní název předmětu rodinná výchova bude na většině škol ve školním vzdělávacím programu nahrazen za výchovu ke zdraví. V této souvislosti je nutné upozornit, že problematika rodiny je podstatnou součástí rámcových vzdělávacích programů.

MŠMT doporučuje k využití níže uvedenou řadu příruček, zaměřenou na jednotlivá témata výchovy ke zdraví. Příručky jsou určeny učitelům rodinné výchovy, výchovy ke zdraví, občanské výchovy, metodikům prevence sociálně patologických jevů, ale i všem ostatním, kteří se v dané oblasti věnují dětem a mládeži. Iniciátorem vzniku této řady je MŠMT, vytvořil je Výzkumný ústav pedagogický ve spolupráci s odbornými společnostmi. Metodické příručky se vyznačují organickým propojením odborné a metodické stránky; faktografické údaje jsou doplněné konkrétními návrhy na metodické postupy v hodinách.

- **Příručka pro učitele - Fórum výchovy ke zdraví, Praha 2004.** Příručka je připravena z vybraných příspěvků ze semináře Fórum výchovy ke zdraví VII a doplněna aktuálními informacemi. Součástí obsahu jsou didaktické náměty pro interaktivní práci s žáky v běžné výuce.

- **František David, Marádová, Eva: Výchova ke zdraví - Poruchy příjmu potravy (příručka pro učitele), Praha 2003**

Publikace odpovídá na otázky, kde hledat příčiny vzniku poruch příjmu potravy, jak včas onemocnění identifikovat, jaké zdravotní problémy přináší, jak je možno mentální anorexii a mentální bulimii léčit, zda může škola v rámci programu výchovy ke zdraví přispět k prevenci poruch příjmu potravy, jaké informace by měl mít učitel a co by měli vědět žáci. Další část je věnována základním doporučením v oblasti prevence. Text je doplněn soupisem institucí a poraden, které poskytují odbornou pomoc nemocným poruchami příjmu potravy, a seznamem odborné literatury.

- **Braun, Richard: Sexuální výchova - problematika dětské pornografie a její prevence na škole (příručka pro učitele), Praha 2003**

Sborník se zabývá širokou problematikou aktuálních otázek sexuální výchovy.

Obsahem studijního textu jsou : „Psychologie zneužitého dítěte“, „Mravnostní kriminalita páchaná na dětech a mládeži“, „Psychologie pachatele“, „Pedagog a homosexualita“, „Beseda s „gay“ kluky“, „Práce s předsudky“, „Psychologické aspekty HIV/AIDS“, „Pohlavně přenosné choroby“, „Základy intervenčních metod pro učitele“, „Hry a techniky v prevenci komerčního sexuálního zneužívání dětí“, „Vhodné hry a techniky“.

Zdraví pro všechny v 21. století - Zdraví 21

Usnesení vlády č. 1046/2002 navazuje na program Světové zdravotnické organizace Zdraví pro všechny ve 21. století. Jeho hlavními cíli je ochrana a rozvoj zdraví lidí po jejich celý život a snížení výskytu nemocí i úrazů a omezení strádání, které lidem přinášejí.

Význam dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky - Zdraví pro všechny v 21. století - je v tom, že představuje racionální, strukturovaný model komplexní péče společnosti o zdraví a jeho rozvoj, vypracovaný týmy předních světových odborníků z medicínských oborů a odborníků pro zdravotní politiku a ekonomiku. Program Zdraví 21 je rozsáhlý soubor aktivit zaměřených na stálé a postupné zlepšování všech ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva, a na jeho plnění se proto také podílí široké spektrum odborníků jednotlivých oborů i společnost jako taková. Základní zodpovědnost za plnění programu má vláda a její Rada pro zdraví a životní prostředí, při níž je zřízen výbor pro tento program. Program je otevřený dokument, který se v průběhu postupné realizace bude podle potřeby a zkušeností plynule upravovat a doplňovat. Řídícím centrem programu je MZ.

Přehled plnění aktivit a dílčích úkolů programu Zdraví 21 za resort školství, mládeže a tělovýchovy za jednotlivé roky je k dispozici na stránce www.msmt.cz, odkaz Základní školství – Oblasti základního vzdělávání – Výchova ke zdraví.

Součástí vzdělávací oblasti výchova ke zdraví je i problematika šikany a prevence násilí - viz odst. 12 (Především upozornujeme na **Program proti šikanování a násilí ve školách a školských zařízeních.**)

V nabídce Národního institutu pro další vzdělávání naleznete semináře s tematikou zdravého životního stylu i semináře využívající uvedené příručky pro učitele.

V elektronické verzi jsou veškeré dokumenty k dispozici na webových stránkách MŠMT.

Projekt Zdravé zuby

MŠMT doporučuje projekt Zdravé zuby, komplexní výukový program péče o zubní zdraví, k realizaci ve všech vzdělávacích programech 1. stupně základního vzdělávání. Více informací na www.zdravezuby.cz.

Prevence úrazů a první pomoc

V České republice jsou úrazy nejčastější příčinou úmrtí dětí a mladých dospělých a třetí příčinou úmrtí v celé populaci. Přestože úmrtnost na úrazy v poslední době mírně klesá, celkový počet úrazů neklesá.

Úrazy jsou preventabilní; aby se žáci mohli rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví (klíčová kompetence), je důležité poskytnout jim dostatek potřebných informací a zároveň vytvářet ve školách a při akcích organizovaných školou podmínky pro bezpečné prostředí. Prevence úrazů a první pomoc je nedílnou součástí obsahu vzdělávání přiměřeně věku dětí na prvním i druhém stupni základních škol v nyní platných vzdělávacích programech i RVP ZV.

Alarmující je stoupající počet úrazů ve školách a školských zařízeních.

Údaje evidované Ústavem pro informace ve vzdělávání (ÚIV) a Českou školní inspekci (ČŠI) se týkají úrazů, ke kterým došlo při vzdělávání ve školách a školských zařízeních, při poskytování školských služeb a s tím přímo souvisejících činnostech. (ÚIV shromažďuje celková data, ČŠI pouze typy úrazů stanovených vyhláškou č. 64/2005, Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.) Souhrnné poznatky o úrazovosti školní mládeže zveřejňuje ČŠI poprvé ve Výroční zprávě ČŠI za rok 2004-5.

MŠMT vydalo Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, který se doporučuje podpůrně používat i pro ostatní školy a školská zařízení. Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví a v jejich rámci i úkoly dohledu nad dětmi, žáky a studenty škol a školských zařízení stanoví pro jednotlivé typy škol a školských zařízení obecně platné právní předpisy. Cílem metodického pokynu je zdůraznit klíčová ustanovení těchto předpisů a doporučit způsob postupu při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. (www.msmt.cz; Věstník MŠMT, únor 2006, 2).

Prevence úrazů dále souvisí s zdravým životním stylem, dopravní výchovou, ochranou člověka za mimořádných událostí i sociálně patologickými jevy.

Upozorňujeme v této souvislosti na semináře a kurzy první pomoci a prevence dětských úrazů, včetně úrazů dopravních.

4.12 Oblast společenských věd

Dějepis

Výuku dějepisu je třeba založit na zřetelném konstituování tohoto předmětu, a to při respektu k mezioborovým souvislostem, zejména ve vztahu k výchově k občanství a zeměpisu pro orientaci v současných společenských strukturách, sociálních, politických a geografických souvislostech. V tomto kontextu lze utvářet účelné a všestranně prospěšné vztahy ve vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a společnost, případně Člověk a příroda. Výuka dějepisu sehrává nezastupitelnou úlohu při vytváření sociálních, kulturních a hodnotových orientací ve vztahu mezi současností, projekcemi budoucnosti na jedné straně a kořeny v minulosti na straně druhé.

Výuka dějepisu v ČR, stejně jako v zemích EU, by se neměla uchylovat ani k pojetí vnucujícímu učitelovo stanovisko žákům, ani k pojetí, které ponechává žáky bez opory jakékoli hodnotové orientace. Výuka dějepisu a její společenská prospěšnost může být optimálně zajištěna tak, že žákům není vnucováno jediné správné stanovisko, ale v demokratickém smyslu se jim nabízí pluralita názorů a pozitivní hodnotová orientace (*metoda multiperspektivity*.)

V ČR jako v kterémkoliv jiném státě je úkolem výuky dějepisu vytváření a kultivace občanské a národní identity. Občan poučený o kořenech historických jevů je připraven k zaujetí vyváženě sebevědomého i přiměřeně kritického postoje ke krizovým jevům, do nichž se čas od času nezbytně dostává jednotlivci, zájmová skupina, národ i stát. Ve světě, v němž existuje násilí a ohrožení demokratických sil totalitárními tendencemi a projevy terorismu, je dějepis určen k tomu, aby žákům nabízel osvětlení kořenů těchto patologických sociálních a politických jevů.

(vybráno ze závěrečných tezí semináře Historie a škola, Telč 2002)

Výuka dějin především druhé poloviny 20. století není učiteli některých škol naplňována v celém rozsahu, přestože souhrnně dochází ke zlepšení situace. (Podle Výroční zprávy České školní inspekce za rok 2003-2004 „V dějepisu nebyl již tak často jako v předcházejících letech vynecháván tematický celek Československo a svět ve 2. polovině 20. století, v některých školách však stále nevyčlenili na jeho výuku dostatek hodin.“)

Dějiny druhé poloviny 20. století jsou součástí vzdělávacích programů, a proto jsou povinnou součástí základního vzdělávání. K dějinám druhé poloviny 20. století je k dispozici celá řada učebnic. Počet hodin dějepisu na základní škole je podle posledních studií odborníků plně srovnatelný s ostatními státy Evropy. Koncepční změnou je reforma školství, jejíž součástí jsou i rámcové vzdělávací programy, v nichž je vzdělávací obor dějepis zaměřen na dějiny novověku a soudobé dějiny.

Kromě výše uvedených legislativních a základních opatření MŠMT doporučuje k využití dále uvedené dokumenty a projekty:

- Výbor ministrů Rady Evropy vydal Doporučení 15 „O výuce dějepisu v Evropě 21. století“, v němž doporučuje mimo jiné zohlednit výsledky práce vykonané v rámci projektu „Studium a výuka evropských dějin ve 20. století“.
- MŠMT distribuovalo metodické a informační materiály (z obsáhlejších projektů např. prof. Beneš a kol: *Téma: Odsun-Vertreibung*, Praha 2002; *Historikové proti znásilňování dějin*, Praha 2002; *Holocaust...*).
- Dr. Robert Stradling: Jak učit evropské dějiny 20. století. Materiál vznikl za spolupráce MŠMT a Rady Evropy jako přímé plnění Doporučení výboru ministrů RE k výuce dějepisu a koncepčních záměrů MŠMT. Rozsáhlý materiál předkládá široké spektrum pracovních postupů a možností, prezentuje obsah i metody cílené na aktivní zapojení žáků, které by měly napomoci k přípravě a plánování výuky. Obsahuje i odborný pohled na problémové okruhy výuky dějin 20. století v evropském školství. Autor popisuje nové přístupy ke kontroverzním a citlivým tématům (např. holocaust, migrace, ženská otázka, postavení minorit), která dosud nejsou dostatečně zahrnuta do učebních textů v řadě evropských zemí. V textu jsou i konkrétní návrhy pracovních postupů k efektivnímu zařazení práce s dokumenty různého typu (archiválie, tisk, televizní a filmové materiály, fotografie a karikatury, či ústní svědectví) do výuky, ale i náměty na návštěvy muzea či hřbitova. Zájemci naleznou i informace o práci s internetem a nabídku možností spolupráce v rámci celoevropských projektů. Text je k dispozici na webových stránkách MŠMT, ve formě CD-ROMů v knihovnách Národního institutu pro další vzdělávání a katedrách (ústavech) vysokých škol, které se věnují historii. Součástí projektu jsou i semináře pro učitele, prezentující konkrétní využití publikace.
- Společná česko-německá komise pro učebnice dějepisu, sdružující odborníky z české i německé strany, se průběžně na konferencích zabývá problematikou dějin 20. století v českých i německých učebnicích dějepisu.
- Publikace dr. Stradlinga v překladu prof. Čapka o metodě multiperspektivity při výuce dějepisu je k dispozici na webových stránkách MŠMT. „Multiperspektivita je podložena podstatným předpokladem, že student potřebuje porozumět tomu, že kdokoli, kdo studuje minulost, se musí setkat s tolerancí, rozporem, protikladem, dvojznačností, s různými názory, polopravdami, s částečnou představou, s jednostranností a předsudkem. Takový předpoklad by měl vést naše uvažování o druzích otázek a úkolů, které by měly doprovázet jakýkoli pramenný materiál reprezentující mnohostrannost pohledů na dějiny.“

- V rámci dalšího vzdělávání učitelů se organizují semináře s touto problematikou (Národní institut pro další vzdělávání, Letní škola historie, ... - seznam akreditovaných seminářů je k dispozici na www.msmt.cz, oddíl další vzdělávání).
- Všem organizátorům dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou Pracovní skupinou pro výuku dějepisu navrženy k využití „Doporučení pro organizátory DVVP k výuce dějepisu“.
- Sborník z mezinárodního semináře, organizovaného MŠMT v rámci programu INSET za spolupráce Rady Evropy „At the European crossroads: Czechoslovakia between West and East in the course of the short 20th century“ je možné využít také přímo v hodinách dějepisu nebo anglického jazyka
- Na podzim roku 2006 se plánuje další z řady seminářů Historie a škola v Telči (již 5. ročník) – semináře jsou platformou pro řešení sporných otázek v oblasti dějepisu i předávání informací, umožňují lepší koordinaci. Seminářů se účastní učitelé z praxe, historikové, didaktikové dějepisu a další odborníci. Upozorňujeme především na Závěrečné doporučení a veškeré referáty přednesené při setkání v roce 2005.

V roce 2004 byla ustanovena Pracovní skupina pro výuku dějepisu ke konzultacím záměrů školské politiky uplatňované v základních školách v oboru dějepis v kontextu společenskovední oblasti, včetně přesahu do středoškolského vzdělávání a pregraduální i postgraduální přípravy učitelů.

Součástí dějepisu je problematika multikulturní výchovy - Upozorňujeme na téma holocaust.

(Veškeré zde uvedené dokumenty jsou zveřejněny na webových stránkách MŠMT www.msmt.cz →základní školství→oblasti základního vzdělávání→společenskovední oblast.)

4.13 Ochrana duševního vlastnictví

Kopírování počítačových programů a hudebních nahrávek a také kopírování nelegálně vyrobených DVD či CD jsou oblasti, na které se především soustřeďuje zájem mládeže, neboť současná česká mládež je v oblasti informačních technologií dobře vzdělaná. Většina mladých lidí si neuvědomuje, že riskuje trestní stíhání a povinnost k náhradě škody. MŠMT také toto aktuální téma zařadilo do Rámcových vzdělávacích programů a učitelé mají také k dispozici manuál pro výuku ve škole.

MŠMT vydalo pro učitele informační materiál k výuce o ochraně duševního vlastnictví a autorských práv na základních a středních školách. Kromě nezbytných informací poskytuje také celou řadu praktických příkladů porušování autorských práv z oblasti filmové, hudební i z oblasti počítačových programů. Materiál v neposlední řadě řeší vztahy mezi vydavatelem a autorem a zabývá se rovněž ochranou autorů bakalářských a diplomových prací. Materiál pod názvem **Ochrana autorských práv** je zveřejněn na webových stránkách MŠMT.

4.14 Tematika ochrany člověka za mimořádných událostí

K problematice tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí byl vydán v roce 2003 pokyn a dodatek k učebním dokumentům. Pokyn je umístěn na webových stránkách MŠMT s odkazem na webové stránky GŘ hasičského záchranného sboru ČR s metodickou příručkou pro učitele základních a středních škol. Vzdělávací programy k této problematice můžete najít v Programové nabídce (PN) NIDV, vzdělávací oblast Další vládní priority.

Problematiku upravují tyto materiály: Pokyn MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů, čj. 12050/03-22, a Ochrana člověka za mimořádných událostí - dodatek k učebním dokumentům pro základní školy, střední školy, speciální školy a vyšší odborné školy, čj. 13586/03-22.

4.15 Dopravní výchova

V rámci vzdělávacích programů škol a při tvorbě školních vzdělávacích programů je třeba věnovat trvalou pozornost tématům dopravní výchovy a úkolům, které vyplývají z Národní strategie bezpečnosti silničního provozu, která byla schválena usnesením vlády č. 394 dne 28. dubna 2004 a následných usnesení.

Zároveň doporučujeme věnovat trvalou pozornost vzdělávání učitelů v oblasti dopravní výchovy.

4.16 Přípravné třídy základní školy

Školský zákon umožňuje v § 47, aby obec (svazek obcí) nebo kraj zřizovaly se souhlasem krajského úřadu přípravné třídy základní školy pro děti pocházející ze sociálně znevýhodňujícího prostředí. Další podmínky a specifikace jsou uvedeny v § 7 **vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.**

V lokalitách, které se vyznačují vysokým zastoupením sociálně znevýhodněných skupin obyvatelstva (zejména Romové) se doporučuje, aby zřizovatelé nepodceňovali význam přípravných tříd pro vstup dítěte do prvního ročníku základní školy a vzdělávání těchto žáků pocházejících ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, včetně komunikace s rodiči žáků.

4.17 Asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním (Gesce odbor 22)

Ředitel mateřské školy, základní školy, základní školy speciální, střední školy a vyšší odborné školy může se souhlasem krajského úřadu ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami, zřídit funkci asistenta pedagoga.

Předpoklady a požadavky pro výkon činnosti pedagogického asistenta jsou stanoveny v § 2, § 20, § 22 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Ve směrnici MŠMT čj. 28768/2005-45, kterou se stanoví závazné zásady, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 161 odst. 6 školského zákona, podle kterých provádějí obecní úřady obcí s rozšířenou působností návrhy rozpisů rozpočtů finančních prostředků státního podle § 161 odst. 7 písm. a) školského zákona se stanoví, že krajský úřad věnuje financování asistentů pedagoga zvláštní pozornost, není-li dostatečně zajištěno příplatkem k normativu.

V roce 2006 byli asistenti pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním financováni z rozvojového programu dle § 171 odst. 2 školského zákona. Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků v § 4 stanoví náležitosti studia pro asistenty pedagoga. Studium se uskutečňuje v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v délce trvání nejméně 120 vyučovacích hodin. Studium se ukončuje závěrečnou zkouškou před komisí a po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení. V Příloze č. 8 k této vyhlášce jsou stanoveny kariérní stupně a základní činnosti asistenta s ohledem na jeho odbornou kvalifikaci.

V příloze k nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti se stanoví týdenní rozsah přímé výchovné činnosti asistentů pedagoga v rozsahu 20 – 40 hodin.

4.18 Čtenářská gramotnost

V poslední době se v souvislosti s výsledky mezinárodních výzkumů (např. PISA a PIRLS) objevuje stále častěji pojem „čtenářská gramotnost“.

Čeští žáci dosáhli v mezinárodním testu čtenářské gramotnosti PISA 2000 a 2003 podprůměrných výsledků. Lépe si vedli v úlohách vyžadujících interpretaci textu, nejhůře pak při vyhledávání různých typů informací. Výrazně nejhůře řešili čeští žáci úlohy zasazené do pracovních situací, kde se umístili na jednom z posledních míst. Zároveň se potvrdil poznatek z předchozích výzkumů, že lépe dovedou pracovat s nesouvislými texty (grafy, mapami, tabulkami apod.) než s texty souvislými. Pro výuku doporučujeme proto vybírat především texty, které se zabývají různými aspekty reálného života, materiály osobními, veřejnými, pracovními a vzdělávacími. Při práci s textem doporučujeme se zaměřit na:

- získávání informací, zaměření se na explicitně uvedenou informaci a její vyhledání
- zkoumání použitého jazyka a prvků textu
- posouzení obsahu textu, formy a jejich vzájemného vztahu
- vyvozování závěrů přímo vyplývajících z textu
- interpretace myšlenek a informací textu
- porovnání textu s dosavadními znalostmi žáka o dané věci.

Rozvoj funkční a čtenářské gramotnosti by měl být akceptován jako cíl, který je společný všem pedagogům, bez ohledu na vyučovaný předmět a ročník. Při výuce je nutné důsledně respektovat skutečnost, že neexistuje jednotný univerzálně použitelný učební styl a individuální přístup k žákům je nezbytný. Je skutečností, že projevem profesionality učitelů je znalost učebních stylů jejich žáků a současně též znalost a respekt k různým potřebám a možnostem svých žáků. Naučit žáky učit se znamená v první řadě rozvinout jejich funkční a čtenářskou gramotnost. Měly by být voleny takové metody výuky, které umožní každému žákovi účinně se účastnit výuky.

Na rozvíjení čtenářství a čtenářské gramotnosti obecně se podílejí všechny vyučovací předměty. Pozornost je potřeba věnovat spektru doporučované literatury (včetně nových knih pro děti a mládež), spolupráci s knihovnami (včetně účinného využívání školních a třídních knihoven) a motivaci žáků, např. využíváním moderních technologií.

Podrobnější informace o výstupech obou výzkumů, stejně jako o jejich srovnání a dalších aspektech čtenářské gramotnosti, jsou k dispozici na webových stránkách Ústavu pro informace ve vzdělávání, přímo řízené organizace MŠMT – www.uiv.cz. Zde jsou také k dispozici příručky pro učitele s typy příkladů. (Součástí ÚIV je také Národní pedagogická knihovna Komenského a Sukova knihovna dětské literatury.)

Další konkrétní příklady a témata pro výuku jsou na webových stránkách www.rvp.cz.

Školní knihovny

Podle školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a § 15 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, jsou školní knihovny školská účelová zařízení, která poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení.

Školní knihovny, pokud splňují podmínky pro poskytování veřejných informačních služeb podle § 4 a 6 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), mohou požádat podle § 5 tohoto zákona o zápis do evidence knihoven Ministerstva kultury.

Výběr z doporučení, vztahujících se na činnost školních knihoven, je umístěn na webových stránkách MŠMT, Ministerstva kultury, Svazu knihovníků a informačních pracovníků a Národní pedagogické knihovně Komenského (Ústav pro informace ve vzdělávání).

4.19. Výuka některých předmětů v cizím jazyce

Na základě § 13 odst. 3 školského zákona MŠMT vydalo dne 3. 5. 2006 pokyn k postupu při povolování výuky některých předmětů v cizím jazyce (čj. 33265/2005-22-23). Plný text pokynu je zveřejněn na internetových stránkách MŠMT.

Ministerstvo bude povolovat výuku některých předmětů v cizím jazyce právnickým osobám, které vykonávají činnost základních škol, základních uměleckých škol, středních škol a konzervatoří a které jsou zapsané ve školském rejstříku. Žádost o povolení výuky některých předmětů v cizím jazyce ministerstvu školy předkládají do 30. listopadu předchozího školního roku.

Pokyn přesně vymezuje náležitosti, které žadatelé musí splnit (školní vzdělávací program vytvořený podle rámcového vzdělávacího programu nebo jiný platný vzdělávací program schválený MŠMT podle předchozích předpisů; přehled předmětů vyučovaných v cizím jazyce s uvedením počtu hodin v jednotlivých ročnících; učební osnovy předmětů vyučovaných v cizím jazyce, které se předkládají v českém a příslušném cizím jazyce; personální zajištění výuky vybraných předmětů v cizím jazyce; popis materiálního a finančního zajištění výuky vybraných předmětů v cizím jazyce; kladné stanovisko zřizovatele školy; kladné stanovisko školské rady - kromě základních uměleckých škol).

5. Vzdělávací programy pro základní umělecké vzdělávání (Gesce odbor 22)

Dne 17. února 2005 nabyla účinnosti vyhláška č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. Pro účely této vyhlášky jsou do doby nabytí platnosti rámcového vzdělávacího programu za školní vzdělávací program považovány stávající učební dokumenty pro základní umělecké vzdělávání.

V základních uměleckých školách se do doby platnosti Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání vyučuje v hudebním oboru podle učebních plánů zveřejněných ve Věstníku MŠMT, sešit č. 1/1989, nebo podle upravených učebních plánů schválených MŠMT pod čj. 18 418/95-25, ve výtvarném oboru podle vzdělávacího programu schváleného MŠMT pod čj. 15 865/2000-22 a upravených učebních plánů schválených pod čj. 18 455/2002-22. Výuka tanečního oboru se uskutečňuje podle vzdělávacího programu pro přípravné studium a I. stupně základního studia schváleného MŠMT pod čj. 15 865/2000-22, upravených učebních plánů přípravného studia a I. stupně základního studia schválených pod čj. 17 620/2003-22 a podle vzdělávacího programu pro II. stupeň základního studia a rozšířeného studia pod čj. 17 621/2003-22.

V literárně-dramatickém oboru se vyučuje podle vzdělávacího programu pro přípravné studium, I. stupeň základního studia a rozšířené studium I. stupně, schváleného MŠMT pod čj. 22558/2004-22, a podle vzdělávacího programu pro II. stupeň základního studia, rozšířené studium II. stupně, a studia pro dospělé, který byl schválen MŠMT s platností od 1. 9. 2005 pod čj. 22 035/2005-22 a zveřejněn na webových stránkách MŠMT, oddíl základní umělecké školství.

6. Informace o učebnicích a učebních textech používaných ve školách, v nichž se plní povinná školní docházka (Gesce odbor 20)

Školy, v nichž se plní povinná školní docházka, používají pro výuku učebnice a učební texty podle následujících pokynů:

Platný seznam učebnic a učebních textů pro školní rok 2006/2007, kterým byla udělena schvalovací doložka MŠMT, je zveřejněn ve Věstníku MŠMT sešit č. 4/2006 a na internetových stránkách MŠMT. Ve Věstníku MŠMT sešit č. 11/2006 vyjde tento seznam znovu s tím, že bude doplněn o schválené tituly vydané v období od března do září 2006.

Podle § 27 odst. 2 školského zákona se vedle učebnic a učebních textů uvedených v seznamu vydaném MŠMT mohou na školách používat i jiné učebnice a učební texty, pokud nejsou v rozporu s cíli vzdělávání stanovenými tímto zákonem, rámcovými vzdělávacími programy nebo právními předpisy a

pokud svou strukturou a obsahem vyhovují pedagogickým a didaktickým zásadám vzdělávání. Podle uvážení ředitele školy se tedy mohou používat i učebnice, kterým skončila platnost schvalovací doložky a které z tohoto důvodu již nejsou v seznamu učebnic s platnou schvalovací doložkou uváděny.

V souladu s § 27 odst. 3 a odst. 4 školského zákona jsou žákům základních škol, žákům středních škol, kteří plní povinnou školní docházku, žákům se zdravotním postižením, kteří se vzdělávají ve středních školách a dětem zařazeným do přípravných tříd **bezplatně poskytovány učebnice a učební texty uvedené v seznamu MŠMT**. Žáci prvního ročníku základního vzdělávání a děti zařazené do přípravných tříd tyto učebnice a učební texty nevracejí. Ostatní žáci jsou povinni vrátit učebnice nejpozději do konce příslušného školního roku.

Za výběr učebnic pro výuku žáků zodpovídá ředitel školy, který také musí zabezpečit jejich bezplatné poskytnutí všem žákům. Pokud škola nemůže z nedostatku finančních prostředků zapůjčit všem žákům pracovní sešity, může používat učebnice bez pracovních sešitů.

Schválení RVP ZV nemá žádný vliv na platnost seznamu učebnic. Všechny udělené platné schvalovací doložky zůstávají v platnosti.

7. Informace o možnosti vzdělávání ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce (Gesce odbor 23)

Žáci 7. ročníků základních škol mají možnost se přihlásit ke vzdělávání v nižším stupni šestiletého gymnázia s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce (dvojjazyčné třídy):

česko-anglické třídy	Gymnázium, Tomkova 45, Olomouc-Hejčín
česko-francouzské třídy	Gymnázium J. Nerudy, škola hlavního města Prahy, Hellichova 3, Praha 1 Gymnázium M. Lercha, Žižkova 55, Brno Gymnázium Pierra de Coubertina, nám. Fr. Křižíka 860, Tábor Slovanské gymnázium, tř. Jiřího z Poděbrad 13, Olomouc Gymnázium, Komenského 89, Písek (třídy jsou zřízeny ve spolupráci s Francouzským společenstvím Belgie)
česko-italské třídy	Gymnázium, Ústavní 400, Praha 8
česko-německé třídy	Gymnázium F. X. Šaldy, Partyzánská 530, Liberec 11 Německá škola v Praze s.r.o., Schwarzenberská 700/1, Praha 5 Gymnázium Dr. K. Polesného, Komenského nám. 4, Znojmo (třídy jsou zřízeny ve spolupráci s Rakouskem) Rakouská škola v Praze, o.p.s., Drtinova ul. 3, Praha 5
česko-španělské třídy	Gymnázium, Budějovická 680, Praha 4 Gymnázium, Vejrostova 2, Brno-Bystrc Gymnázium, Čajkovského 9, Olomouc Gymnázium, Hladnovská 35, Ostrava – Slezská Ostrava Biskupské gymnázium J. N. Neumanna a Církevní základní škola, Jirsíkova 5, České Budějovice

8. Informace o možnosti vzdělávání v dvojnárodnostním dvojjazyčném cyklu realizovaném v Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně (Gesce odbor 23, 61)

Žáci 6. ročníků základních škol a tomu odpovídajícího ročníku osmiletého gymnázia mají možnost se přihlásit k šestiletému studiu v dvojnárodnostní česko-německé sekci Gymnázia Friedricha Schillera, Nicolaistrasse 3, Pirna, SRN.

Absolventům dvojnárodnostního dvojazyčného česko-německého vzdělávacího cyklu se zaručuje vzájemné uznání splnění předpokladů pro studium v ČR a SRN v souladu s vnitrostátními předpisy států smluvních stran (Věstník MŠMT, sešit 5/2004).

Podrobné informace o studiu jsou zveřejněny ve Věstníku MŠMT (podzim příslušného roku) a na webových stránkách Domu zahraničních služeb MŠMT a Gymnázia v Pirně www.schillergymnasium-pirna.de. Informace o výběrovém řízení jsou uveřejněny na www.gymnaziumdc.cz.

9. Informace o možnosti vzdělávání na lyceích v Dijonu a v Nimes ve Francii (Gesce odbor 61)

Studium na lyceích v Dijonu a Nimes je tříleté, je zakončeno francouzskými maturitními zkouškami, jejichž součástí je i zkouška z českého jazyka a literatury. Výuka tohoto předmětu je pravidelně zajišťována českým lektorem. Francouzská strana hradí studentům z České republiky po dobu deseti měsíců školního roku stravu, ubytování, nákup většiny učebních pomůcek, pojištění a kapesné. MŠMT hradí cestu autobusem do uvedených měst a zpět vždy na počátku a konci každého školního roku. Studium je určeno pro žáky 1. ročníku čtyřletého gymnázia, odpovídajícího ročníku osmiletého gymnázia nebo 3. ročníku šestiletého studia ve francouzských sekcích gymnázií.

Podrobné informace najdete na internetové adrese Akademické informační agentury (www.dzs.cz – odkaz AIA v nabídce pro studenty středních škol).

10. Multikulturní výchova a národnostní školství (Gesce odbor 22)

10.1 Multikulturní výchova

Klíčové místo ve výchově k pozitivnímu postoji k minoritám a k lidem různých národností, náboženství a kultur má škola. Výchova žáků k toleranci v praktickém životě je zařazena v programech dalšího vzdělávání učitelů.

Doporučuje se školám v kontextu schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zařazovat průběžně a aktuálně do výuky tematiku multikulturní výchovy.

Ve výchově žáků by měla být v dostatečné míře akcentována tolerantní a bezkonfliktní komunikace.

Žáci by též měli být dostatečným způsobem informováni o současných extremistických skupinách mládeže (**pravicový a levicový extremismus**).

Ve výuce je potřebné **akcentovat téma českoněmeckých vztahů** (včetně objektivních informací o odsunu sudetských Němců) a poznávat kulturu, jazyk a každodenní život dalších národností a etnik žijících v ČR.

Zejména je potřebné upozornit na možnost získání komplexních informací o holocaustu Rómů a Židů. Odborné semináře „**Jak učit o holocaustu**” organizují Vzdělávací středisko Památníku Terezín (koordinátor Mgr. Ludmila Chládková) a Kulturní a vzdělávací středisko Židovského muzea v Praze (kontakt Mgr. Marie Zahradníková), které pořádá odborné semináře a je garantem poznávacího a dokumentačního projektu pro žáky ZŠ a SŠ „**Zmizelí sousedé**”.

Pokud by se ve větší míře objevil v určité lokalitě nárůst xenofobie, extremismu a rasismu, budou pedagogové prostřednictvím pověřených vzdělávacích subjektů (zřizovaných ministerstvem školství - VUP, NIDV, UIV, NUOV) dostatečně a aktuálně informováni pověřenými odbornými lektory jak o problematických skupinách, tak i o specifice kultury - menšiny či etnika, vůči které vznikla v lokalitě xenofobie.

10.2 Národnostní školství

Článek 25 Listiny základních práv a svobod stanoví, že občanům příslušejícím k národnostním a etnickým menšinám se za podmínek stanovených zákonem zaručuje právo na vzdělání v jejich jazyce.

Školský zákon stanoví v § 14 vzdělávání příslušníků národnostních menšin, a to v součinnosti s §117 odst.3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb.

Dle konkrétních požadavků a potřeb národnostní skupiny či etnika doporučuje MŠMT věnovat požadavkům a potřebám národnostních menšin náležitou pozornost a v souladu s platnými zákony vytvářet pro vzdělávání příslušníků národností, minorit a etnik odpovídající podmínky.

11. Environmentální výchova (Gesce odbor 22)

Výchova k udržitelnému rozvoji, environmentální výchova je jednou z priorit vzdělávací politiky MŠMT. Školní rok 2006/2007 je pokračováním programu OSN Desetiletí pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji. Významným dokumentem, který byl schválen vládou ČR koncem roku 2004, je Strategie udržitelného rozvoje České republiky. Environmentální výchova by se měla stát součástí vzdělávacích programů škol, součástí režimu celé školy. Všem školám se doporučuje využívat Metodického pokynu MŠMT k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních čj. 32338/2000-22, ustavit ve škole funkci školního koordinátora EVVO a přihlásit pedagogické pracovníky na školení zaměřené k EVVO, zvláště pak přihlásit školního koordinátora EVVO na Specializační kurs pro školní koordinátory EVVO, který nabízejí organizace a instituce akreditované MŠMT. Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je nepovinné. Doporučuje se využívat nabízené projekty neziskových organizací a společností orientované na pomoc školám v environmentální výchově a ve vzdělávání k udržitelnému rozvoji. Kontakt na neziskové organizace, které mají vytvořené sítě škol v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, je uveden na internetové adrese - www.env.cz.

12. Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (Gesce odbor 24)

K základním trendům patří v době realizace nového školského zákona individualizace a diferenciací vzdělávacího procesu, vytváření vhodných podmínek vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných a dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Opatření směřují k úspěšné integraci a inkluzi dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při zajišťování podmínek vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich integrace a inkluze je třeba vycházet zejména z následujících prováděcích předpisů ke školskému zákonu:

- vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění
- vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění
- vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění
- vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání na středních školách, v platném znění
- nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, v platném znění
- vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění
- vyhláška č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, v platném znění

- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Informace MŠMT k organizaci kurzu k získání základů vzdělání č.j. 18 965/2005-24 (Věstník MŠMT č. 9/2005)
- Informace MŠMT k zabezpečení vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami s podporou asistence č.j. 14 453/2005-24 (Věstník MŠMT č. 10/2005)

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením (dále jen „žáků“) je zajišťováno formou individuální integrace, skupinové integrace, ve škole samostatně zřízené pro tyto žáky (dále jen „speciální škola“) nebo kombinací těchto forem. Vzdělávání se uskutečňuje za pomoci podpůrných opatření, stanovených v individuálním vzdělávacím plánu žáka.

Doporučujeme věnovat pozornost podpoře úspěšnosti vzdělávání žáků prostřednictvím uplatňování a zajišťování diferencovaného a individualizovaného pedagogického přístupu k žákům, což je základní princip uplatňovaný ve vzdělávání obecně v rámci školních vzdělávacích programů a který nelze zaměňovat za speciální vzdělávání a uplatňování podpůrných opatření podle vyhlášky č. 73/2005 Sb.

Pozornost je třeba věnovat též nově zaváděným podpůrným službám, především pedagogické asistenci, kterou zajišťuje, ve smyslu školského zákona a zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, asistent pedagoga.

Zásadním úkolem, který se týká všech škol, je postupná tvorba a zavádění školních vzdělávacích programů na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, s využitím především části „D“, kapitoly č. 8 a č. 9, popisující náležitosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Všechny tyto školy zahájí výuku podle školních vzdělávacích programů zpracovaných podle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání od září školního roku 2007/2008.

Tvorba školních vzdělávacích programů se týká také škol při zdravotnických zařízeních. Pokud je mateřská škola či základní škola při zdravotnickém zařízení školou samostatně zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení, musí mít vydán vlastní školní vzdělávací program. O jeho struktuře, rozsahu a obsahu budou tyto školy vzhledem k svým specifickým informovány Výzkumným ústavem pedagogickým.

Školy samostatně zřízené pro děti a žáky s mentálním postižením postupují v rámci kurikulární reformy podle Sdělení MŠMT č.j. 25 317/2005-24 o tvorbě školních vzdělávacích programů pro vzdělávání žáků s mentálním postižením, zveřejněného ve Věstníku MŠMT č. 10/2005.

Rámcový vzdělávací program pro vzdělávání žáků s těžkým a hlubokým mentálním postižením připravuje Výzkumný ústav pedagogický. Základní školy speciální upozorňujeme na Sdělení MŠMT pro základní školu speciální č.j. 8 225/2006-254 – Prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků.

Při zabezpečování podmínek pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami doporučujeme úzce spolupracovat s odborníky ze speciálně pedagogických center, středisek výchovné péče nebo pedagogicko-psychologických poraden, v případě vzdělávání žáků s autismem pak především s krajskými koordinátory SPC pro oblast autismu.

Doporučujeme též sledovat změny dokumentů týkajících se dané oblasti a aktuálně využívat pokyny, informace a předpisy uvedené ve Věstníku MŠMT a na internetových stránkách MŠMT.

13. Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (Gesce IPPP, odbor 24)

Vytváření podmínek pro vzdělávání mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů je uloženo školským zákonem a specifikováno prováděcím předpisem k tomuto zákonu – vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Nové předpisy umožňují řediteli školy – v souladu s trendem individualizace a diferenciací vzdělávacího procesu – přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího, ale nově také vytvářet skupiny pro mimořádně nadané žáky, ve kterých se v některých vyučovacích předmětech vzdělávají žáci různých ročníků. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož rámcový obsah je vymezen ve vyhlášce č. 73/2005 Sb.

K vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce pro žáky nadané a mimořádně nadané přispívá systém poradenských služeb. Konkrétní poradenské úkoly škol a školských poradenských zařízení ve vztahu k mimořádně nadaným žákům jsou vymezeny školským zákonem a podrobně rozpracovány ve vyhlášce č. 73/2005 Sb. a ve vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Školy, které potřebují metodickou a konzultační pomoc v oblasti identifikace mimořádného nadání a specifík vzdělávání mimořádně nadaných žáků, se mohou obracet na metodiky péče o nadané. Skupinu těchto metodiků, jejíž činnost je koordinována Institutem pedagogicko-psychologického poradenství ČR, tvoří 21 psychologů – pracovníků pedagogicko-psychologických poraden ve všech 14 krajích (jména těchto odborníků a kontakty na ně mohou školy najít na www.ippp.cz). IPPP ČR rovněž připravil a realizuje systém vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, kteří se věnují vzdělávací a další péči o mimořádně nadané děti, žáky a studenty.

14. Poradenství ve školách a školských poradenských zařízeních (Gesce IPPP, odbor 24)

Poskytování poradenských služeb je uloženo školským zákonem a specifikováno vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, která je prováděcím předpisem k tomuto zákonu.

Tyto předpisy nově zavedly možnost zajišťovat poskytování poradenských služeb v základních, středních a vyšších odborných školách i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem a zdůraznily nutnost týmové práce při poskytování poradenských služeb ve škole; cílem je zkvalitnění sociálního klimatu ve školách, integrace vzdělávací, informační a poradenské složky kariérového poradenství, posílení primárně preventivních činností a podmínek pro včasnou intervenci a zkvalitnění vzdělávací a poradenské práce školy s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Poskytování školních poradenských služeb bylo podpořeno systémovým projektem ESF VIP-Kariéra, který je realizován od srpna 2005 s předpokládaným ukončením v r. 2008. Jeho součástí je vznik a poskytování služeb tzv. školních poradenských pracovišť na 98 základních a středních školách (včetně škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) v celé ČR. Školní poradenská pracoviště jsou tvořena výchovným poradcem, školním metodikem prevence, školním psychologem a/nebo školním speciálním pedagogem a jejich konzultačním týmem tvořeným vybranými pedagogy školy (zejm. třídní učitelé, učitelé výchovy k volbě povolání, resp. úvodu do světa práce, učitelé-metodici a asistenti pedagogů). Z prostředků projektu je hrazena činnost školních psychologů a školních speciálních pedagogů na těchto školách a rozsáhlá metodická a vzdělávací podpora práce školních poradenských pracovišť.

V přílohách k vyhlášce č. 72/2005 Sb. jsou vymezeny standardní činnosti pedagogicko-psychologických poraden, standardní činnosti speciálně pedagogických center a standardní poradenské činnosti školy. Jedná se o činnosti, které jsou pro podporu vzdělávání dětí, žáků a studentů nezbytné, a jsou proto vykonávány všemi školskými poradenskými zařízeními příslušného typu a pedagogickými pracovníky poskytujícími poradenské služby ve všech školách; služba, která vyžaduje výkon jedné nebo více standardních činností, je na žádost dětí, žáků, studentů, jejich zákonných zástupců, škol a školských zařízení poskytována bezplatně.

Vyhláška klade důraz na ochranu práv uživatelů poradenských služeb (zejm. informovaný souhlas jako podmínka poskytnutí služby) a na ochranu jejich osobních údajů. V této souvislosti upozorňujeme na nutnost postupovat v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a to zejména při předávání informací o dětech, žácích, studentech a jejich zákonných zástupcích, kterým jsou poskytovány poradenské služby školy nebo školského poradenského zařízení, třetím osobám a při zpracovávání důvěrných a citlivých údajů o těchto uživatelích poradenských služeb.

Poskytováním psychologických a speciálně pedagogických služeb dětem a žákům s rizikem poruch chování (či s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji), jejich pedagogickým pracovníkům, rodičům, ale též dalším osobám odpovědným za výchovu, se zabývají střediska výchovné péče. Jejich činnost je upravena především zněním § 16 a 17 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Středisko v místě svého působení nabízí konzultace, odborné informace a pomoc osobám odpovědným za výchovu, pedagogickým pracovníkům předškolních zařízení, škol a školských zařízení v oblasti výchovy a vzdělávání dětí s rizikem či s projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji a napomáhá při jejich integraci do společnosti.

Podle § 2 vyhlášky č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče, mohou na podnět školy (nebo školského zařízení) psychologové a speciální pedagogové ze středisek pomoci při zpracování a realizaci cíleného speciálně pedagogického programu pro třídní kolektivy při předcházení vzniku a při řešení sociálně patologických jevů (projevy diskriminace, násilí, vandalismu, delikvence, experimentování s návykovými látkami, závislostí, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami apod.).

15. Zdravý životní styl a škola podporující zdraví (Gesce odbor 24, odbor 22)

Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je výchova ke zdravému způsobu života, což v pojetí holistickém (zahrnuje složku tělesnou, duševní a sociální) znamená, že tyto složky jsou navzájem propojeny a tvoří harmonickou jednotu. Cílem výchovně vzdělávacího působení je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře, *která odpovídá jeho věku a schopnostem*. Dovednosti a kvality pozitivního zdravého životního stylu musí být nedílnou součástí procesu výchovy a vzdělávání. Zkušený pedagog dokáže konkrétní témata prevence uplatnit v jakémkoliv předmětu. Lze je zařadit do různých částí osnov a učebních plánů a přitom využívat skupinové práce či jiných interaktivních a dalších aktivizujících metod. Jako rozhodující se jeví propojení: oblast zdravého životního stylu – výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity.

Koncepce rozvoje školy, která je založena na programu podpory zdraví, ovlivňuje éthos celé školy, podporuje aktivní spolupráci mezi dětmi, učiteli a rodiči a vede k vytváření pozitivního sociálního klimatu školy. Vytváří vhodné podmínky pro veškerou výuku a učení, vede děti ke zdravému způsobu života i k odpovědnosti za své zdraví. Zlepšuje vztahy mezi školou, společenstvím obce a jejími strategickými partnery. Program podpory zdraví se tak stává uceleným prostředkem primární prevence rizik ohrožujících zdraví, od rizik zdravotních až po rizika sociálně patologická. Školy zařazené do sítě projektu Světové zdravotnické organizace Škola podporující zdraví (ŠPZ) v ČR mají vypracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje své školy. Jejím cílem je vytvořit školu, která respektuje a podporuje zdraví všech lidí ve škole (dětí, učitelů, rodičů), podporuje zdraví lidí ve všech jeho složkách (tělesné, duševní, sociální a duchovní) a v rovnováze s prostředím přírodním a společenským. Přitom vytvářejí optimální podmínky pro prevenci sociálně patologických jevů a stávají se bezpečným místem pro efektivní vzdělávání.

Informace o výběrovém řízení k zařazení školy nebo mateřské školy do sítě ŠPZ a další zajímavosti jsou k dispozici na internetové stránce pod heslem Škola podporující zdraví: http://www.brana.cz/zdrskola_

Veškeré dokumenty MŠMT zabývající se tematikou prevence sociálně patologických jevů jsou v plném znění k dispozici na internetové adrese www.msmt.cz, pod kapitolou Prevence.

Program ZDRAVÍ 21 stanoví v rámci evropského regionu WHO celkem 21 konkrétních cílů pro zdraví. Cíl č. 12 určuje, že „do roku 2015 by nežádoucí zdravotní účinky spotřeby návykových látek, jako je tabák, alkohol a nelegální drogy, měly být ve všech členských státech významně omezeny“.

Kouření

Do povinných učebních osnov i rámcových vzdělávacích programů je zahrnuta široce pojatá výchova proti kouření: vedle zdravotních následků kouření se děti učí o ekonomických dopadech kouření, o způsobech odmítání nabídky tabákových výrobků, o reklamě, o ochraně proti pasivní expozici, o pomoci kuřákům při odvykání kouření.

Ochranu dětí a mládeže před kuřáctvím lze zajistit cílenými programy ve školním vzdělávání, využívajícími moderní přístupy, jako jsou: předávání informací, tvorba správných postojů, rozpoznávání rizikových situací, hledání alternativ, trénink dovedností a odmítání nabídky tabákových výrobků, nácvik rozhodování. Soustavně je potřeba se podílet na tvorbě společenské nepřijatelnosti kouření a vytváření nekuřáckého prostředí ve všech oblastech života mládeže. Podobně je potřeba se zaměřit na škodlivé účinky pasivního kouření a jeho nepříznivý vliv na zdraví nekuřáků a přispět tak k ovlivňování veřejnosti.

Školy zajistí výchovu dětí proti kouření, protože začíná kouřit stále více mladých lidí a hlavně dívek. Hlavním cílem je zastavit růst závislosti dětí na tabáku a postupné snižování prevalence kouření dětí.

Alkohol

Základem prevence ve školách a školských zařízeních je zvýšení znalosti o negativních účincích alkoholu se zaměřením na mládež. K tomu by měly sloužit preventivní programy, které by rodičům, učitelům, vychovatelům a vrstevnickým spolupracovníkům měly pomáhat vychovávat a vzdělávat mladé lidi, aby byli schopni získávat dovednosti potřebné pro život, čelit sociálnímu tlaku a vyrovnávat se s riziky. Dále by mladí lidé měli být povzbuzováni k převzetí zodpovědnosti jakožto rovnoprávní členové společnosti.

Je důležité, aby se škola prevencí problémů působených alkoholem a jinými látkami soustavně věnovala. Účinné jsou interaktivní preventivní programy (žáci jsou při nich aktivní, nejedná se tedy o hromadné přednášky), při kvalitních programech se nacvičují podstatné dovednosti, např. jak odmítat alkohol a drogy, jak trávit volný čas, jak se uvolnit, jak se zdravě vyrovnat s úzkostí, strachem či smutkem apod. Za naprosté minimum se považuje 15 hodin v průběhu dvou let.

Významnou roli hraje spolupráce školy s rodinou. Při vzájemné spolupráci mohou rodiče lépe ovlivnit, s kým se dítě stýká, i volbu vhodné mimoškolní činnosti. U dospívající mládeže je potřeba upozornit na nebezpečí kombinace alkoholu a jiných psychoaktivních látek (užití více různých návykových látek) a souvislost mezi užíváním alkoholu, tabáku a nelegálních drog.

16. Opatření k prevenci násilí a šikanování mezi žáky (Gesce odbor 24,22)

Šikana je považována za speciální formu agrese. Deformuje vztahy mezi lidmi a její následky jsou dlouhodobé. V chování šikanujícího jsou přítomny agrese, manipulace s druhými, nedostatek vcítění do pocitů druhých. Ve školách klesá věk aktérů šikany.

Prevencí šikanování není pouze jeho předcházení, ale i jeho řešení na všech úrovních vnitřního vývoje. Jde tedy o vybudování ucelené ochrany dětí a dospívajících. Tomuto jevu je potřeba čelit již v zárodcích a od nejranějšího věku. Cestou k zastavení epidemie násilí mezi žáky je vytvoření příznivého

sociálního klimatu, práce se sociálním klimatem či atmosférou tříd a škol. Základem je monitoring a screening vztahů v třídních kolektivech a práce s jeho výsledky. Cílem je vytváření dobré školní atmosféry a rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi ve škole.

Každá škola by měla mít vytvořený postup, jak se zachovat v případě, kdy se šikana ve škole objeví. Doporučuje se proto provádět preventivní diagnostiku žákovských kolektivů a vytvářet maximální podmínky pro včasné podchycení projevů tohoto typu chování. Vlastní řešení šikanování by mělo být v rukou odborných pracovníků – především psychologů a etopedů, někdy je nutná i právní pomoc a spolupráce s Policií ČR (Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j. 25 884/2003-24). Tito odborníci pomáhají učitelům s řešením zejména závažnějších forem šikanování.

Na potřebu komplexního řešení šikany reagovalo MŠMT zpracováním Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 28275/2000-22, který dává školám a jejím pracovníkům návod, jak šikaně předcházet a jak ji řešit. Tento Metodický pokyn je v plném rozsahu zveřejněn na webových stránkách MŠMT na adrese www.msmt.cz/Prevence. Pokyn však pokrývá pouze školní oblast, neřeší a z povahy věci ani nemůže řešit všechny právní následky šikanování. Ostatní nástroje je nutno hledat v právních předpisech trestního, občanského či správního práva. Všechny základní a střední školy mohou využít pro svou práci publikaci M. Koláře: Bolest šikanování (Kolář, 2000), kterou obdržely ve školním roce 2001/2002. Dále doporučujeme publikace, které obdrželi okresní metodici preventivních aktivit na vzdělávacím cyklu Institutu pedagogicko-psychologického poradenství ČR – J. Mareš: "Sociální klima školní třídy" (Mareš, 1998) – obsahuje manuál k dotazníku sociálního klimatu a sborníky IPPP ČR: „Prevence a řešení násilného chování a šikanování“, „Prevence šikanování na školách“ (1999), „Čelíme šikanování“ (PARRY a CARRINGTON, 1995).

V prosinci 2003 byl ukončen dvouletý projekt MŠMT „Specifický program proti šikanování a násilí ve školách a školských zařízeních“, který odborně vedl Michal Kolář. Výzkumná studie se zabývala ověřováním původního českého speciálního programu proti šikanování. Tento program je možné realizovat na každé základní a střední škole.

Program je k dispozici na webových stránkách MŠMT ([www.msmt.cz/Základní školství/Oblasti základního vzdělávání/Výchova ke zdraví](http://www.msmt.cz/Základní%20školy/Oblasti%20základního%20vzdělávání/Výchova%20ke%20zdraví)). Současně školní metodici prevence doporučí účast pedagogickým pracovníkům na vzdělávacích akcích s tematikou šikanování žáků, které zajišťuje Národní institut pro další vzdělávání (www.nidv.cz) a Institut pedagogicko psychologického poradenství ČR (www.ipp.p.cz).

17. Strategie a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2005 - 2008 (Gesce odbor 24)

Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období let 2005 - 2008 navazuje na cíle a hodnotový rámec Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období let 2001 – 2004, systémově optimalizuje její kvalitativní parametry a aktualizuje některé koncepční kroky v souvislosti s reformou veřejné správy. Je zpracována v návaznosti na Národní strategii protidrogové politiky 2005 - 2009 a Strategii prevence kriminality na léta 2004 – 2007. Plné znění Strategie prevence je zveřejněno na webových stránkách MŠMT, na adrese www.msmt.cz, kapitola Prevence.

Minimální preventivní programy ve školách a školských zařízeních

Základní nástroj prevence v resortu školství, mládeže a tělovýchovy představuje podle Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č.j.: 14514/2000-51 Minimální preventivní program, který je systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních. Jeho naplňování vyplývá z usnesení

vlády č.j. 1305/04 o Národní strategii protidrogové politiky na období 2005 – 2009. Jeho realizace ve školách a školských zařízeních je od 1. ledna 2001 závazná a podléhá kontrole České školní inspekce. Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu náleží v souladu s vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ke standardním činnostem školního metodika prevence.

V rámci Minimálních preventivních programů (dále jen MPP) je kladen důraz na proměnu školy, komunikaci, kooperaci a zdravý životní styl. MPP mají přinášet strukturované podněty pro potřeby prevence sociálně patologických jevů. Jedná se o průběžný (nikoliv jednorázový) program zaměřený na osobnostní a sociální rozvoj a výcvik v sociálně komunikativních dovednostech. Je určen pro žáky a pedagogické pracovníky školy a ve svém důsledku má vést k pozitivní změně klimatu školy s minimem kázeňských problémů žáků ve škole i mimo školu. Zasahuje výchovnou i vzdělávací složku vzdělání během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu třídy, ke změně motivace žáků a pedagogů a změnám vyučovacích metod. Základním předpokladem k maximální účinnosti je aktivní zapojení všech žáků třídy. Rodiče žáků jsou aktivními účastníky procesu realizace MPP a jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni.

Minimální preventivní program je pravidelně jednou ročně vyhodnocován. Sledována je celková účinnost MPP (do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů) i jeho průběh (jak program postupoval). Měřena je také efektivita jednotlivých aktivit, které byly v rámci minimálního preventivního programu realizovány. Pro zpracování MPP lze využít aktuální dokumenty MŠMT zveřejněné na webových stránkách na adrese www.msmt.cz, v kapitole Prevence. Při jeho zpracování školní metodik prevence v souladu s metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č.j. 14514/2000-51 úzce spolupracuje s okresním metodikem preventivních aktivit, který je garantem MPP.

K zahájení nebo rozvinutí prioritních preventivních projektů realizovaných jako součást MPP nebo k zabezpečení vlastních MPP je možné využít dotačního řízení u „Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT“ v rámci „Preventivních programů realizovaných školami, školskými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi – Programu č. I“. Výběrové řízení na realizaci výše uvedeného programu vyhlašují krajské úřady.

Školní metodik prevence

Standardní činnosti školního metodika prevence upravuje vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních ze dne 9. února 2005 ve své příloze č. 3, článku II (Sbírka zákonů, částka 20 ze dne 17. února 2005). V souladu s Metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č.j. 14514/2000 – 51 pověří ředitel školy nebo školského zařízení vhodného pracovníka funkcí školního metodika prevence a jeho činnost ohodnocuje formou osobního příplatku, popř. zvýšeného osobního příplatku, a vytváří pro ni ve škole nebo školském zařízení odpovídající podmínky. Ředitel školy zodpovídá za soustavné získávání odborné způsobilosti školního metodika prevence, tzn. vytváří mu podmínky pro další vzdělávání v této oblasti, umožňuje účast na vzdělávacích kurzech a seminářích. Podle § 9a zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, přísluší pedagogickému pracovníkovi, který vedle přímé pedagogické činnosti vykonává také specializované činnosti, k jejichž výkonu jsou nezbytné další kvalifikační předpoklady, příplatek ve výši 1000 – 2000 Kč. S přihlédnutím k náročnosti a odborným znalostem školního metodika prevence není vhodné slučovat jeho funkci s funkcí výchovného poradce.

Podle části II odst. 4 přílohy č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů školní metodik prevence. Při zajišťování tohoto úkolu využije nabídky vzdělávacích programů Národního institutu pro další vzdělávání, popřípadě dalších vhodných akreditovaných programů jiných zařízení.

18. Informace o povinné školní docházce cizinců v ČR (Gesce odbor 22)

Právní řád ČR umožňuje bez ohledu na státní občanství všem osobám, které podléhají povinné školní docházce, stejná práva na vzdělání jako občanům ČR. Základními právními normami jsou zejména: Listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR, čl. 33, odst. 1, článek 10 Ústavy ČR, podle něhož ratifikované a vyhlášené mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, jimiž je ČR vázána, jsou bezprostředně závazné a mají přednost před zákonem. Úmluva o právech dítěte (publikovaná pod č. 104/1991 Sb.) v čl. 28 odst. 1 zavazuje Českou republiku činit základní vzdělání povinným a bezplatně dostupným pro všechny. Od 1. 1. 2000 ukládá MŠMT povinnost zajistit podmínky pro vzdělávání cizinců i zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

19. Vzdělávací programy pořádané IPPP ČR (Gesce IPPP)

Vzdělávací programy pořádané Institutem pedagogicko-psychologického poradenství ČR jsou určeny pro poradenské pracovníky škol a školských poradenských zařízení a pro učitele. Zahrnují jak tematicky zaměřené vzdělávací cykly, tak jednotlivé přednášky, semináře a výcvikové kurzy. Na každé pololetí školního roku je připravována nová nabídka vzdělávacích programů.

Ve školním roce 2006/2007 budou vzdělávací programy IPPP ČR zaměřeny do sedmi základních oblastí:

1. Práce s klientem a se skupinou
2. Metody a postupy
3. Multikulturní problematika
4. Vzdělávací a poradenská práce s dětmi a žáky se vzdělávacími potřebami
5. Organizace a řízení
6. Prevence
7. Právní otázky související s poskytováním poradenských služeb

Podrobnější informace o vzdělávací nabídce IPPP ČR, termínech, obsahu a lektorech jednotlivých vzdělávacích programů naleznete na www.ippp.cz sekce vzdělávání a ve zpravodaji IPPP ČR „Pedagogicko-psychologické poradenství“, ISSN 1214-7230.

20. Vzdělávací programy pořádané NIDV (Gesce NIDV)

NIDV připravuje a organizuje programy pro další vzdělávání pedagogických pracovníků základního a středního školství, mateřských i základních uměleckých škol. Plnění poptávky po dalším vzdělávání pedagogické veřejnosti zajišťuje prostřednictvím třinácti pracovišť v jednotlivých krajských městech. Dvakrát ročně NIDV vydává Programovou nabídku, tedy katalog akcí na následující školní pololetí. Aktuálně plánované vzdělávací programy jsou zveřejňovány v online katalogu na www.nidv.cz, kde se zájemci o účast na vybrané akci mohou průběžně přihlašovat.

NIDV poskytuje servis dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v těchto tematických oblastech:

Management

Škola v souvislostech práva

Rámcové vzdělávací programy

Cizí jazyky
Informační a komunikační technologie
Další vládní priority
Specializované programy
Kariérní systém

Od září 2006 NIDV učitelům nabízí také program **MEJA** (jazykové vzdělávání pro učitele ZŠ, MŠ a ZUŠ), rozvojové programy **Studium pro ředitele škol a školských zařízení** (vzdělávání ředitelů škol a jejich zástupců) a **Studium pedagogiky** (pedagogické minimum pro učitele bez potřebného pedagogického vzdělání).

Zvláštní oblastí činnosti NIDV je realizace tzv. národních projektů - **Koordinátor, Brána jazyků a Úspěšný ředitel**. Vzdělávání v těchto projektech je ze 75% financováno z Evropského sociálního fondu a je bezplatné.

21. Etická výuka ve středních školách (Gesce odbor 23)

Na základě usnesení Senátu Parlamentu České republiky č. 347 ze dne 9. 2. 2006 doporučuje MŠMT ředitelům středních škol věnovat zvýšenou pozornost etické výchově a zařazovat etickou výchovu jako významnou součást výchovy a vzdělávání žáků do každodenní výuky. Vychází se z obsahu současných platných učebních dokumentů pro střední vzdělávání a je možné využít také již schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, případně dalších vhodných materiálů.

22. Výuka v gymnáziích (Gesce odbor 23)

Výuka v gymnáziích se řídí učebními plány č.j. 20594/99-22 – osmileté studium, č.j. 20595/99-22 – čtyřleté studium, č.j. 20599/99-22 – studium při zaměstnání a učebními osnovami č.j. 20596/99-22 ze dne 5. 5. 1999, které vstoupily v platnost od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem. Učební plány byly zveřejněny ve Věstníku MŠMT, sešit č. 7/1999; doplnění učebního plánu pro večerní studium studia při zaměstnání č.j. 20599/99-22 bylo zveřejněno ve Věstníku MŠMT, sešit č. 1/2000.

Formou Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy byl vydán Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) č.j. 31504/2004-22, který je zveřejněn ve Věstníku MŠMT, sešit 1/2005, a na webových stránkách MŠMT. Tento RVP ZV platí také pro nižší stupeň víceletých gymnázií.

Od školního roku 2005/2006 se může počínaje prvním ročníkem postupovat podle RVP ZV na nižším stupni osmiletých gymnázií, pokud bude mít příslušná škola podle RVP ZV připravený školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia.

23. Informace o přijímání uchazečů ke studiu na vysoké školy pro akademický rok 2007/2008 (Gesce odbor 30)

Podrobné informace pro zájemce o studium na vysokých školách v České republice každoročně zpracovává Centrum pro studium vysokého školství ve spolupráci s odborem vysokých škol MŠMT do podoby publikace „Jak na vysokou školu” (Informace pro zájemce o studium na vysokých školách v České republice v akademickém roce 2007/2008).

Další informace o možnostech studia v terciární sféře vzdělávání (tj. na vysokých školách i na vyšších odborných školách) lze získat na „Evropském veletrhu pomaturitního vzdělávání **Gaudeamus**. Ve dnech 31. října až 3. listopadu 2006 se uskuteční na Brněnském výstavišti již XIII. ročník tohoto

veletrhu univerzitního i neuniverzitního pomaturitního studia. Informace je možné získat na internetu na webové adrese: <http://www.gaudeamus.cz>.

Všechny informace o přijímacím řízení platné pro stávající akademický rok 2006/2007 je možné najít na internetové stránce Centra pro studium vysokého školství (<http://www.csvs.cz/aktuality>), informace o přijímacím řízení platné pro následující akademický rok 2007/2008 budou umístěny na této stránce koncem ledna 2007. Základní informace rovněž otisknou Učitelské noviny v listopadu 2006 (a případné opravy počátkem následujícího roku – v únoru až březnu 2007).

Pro přijímání ke studiu na vysokých školách platí § 48 až § 50 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů. Zákon ukládá vysokým školám a fakultám zveřejnit na úřední desce vysoké školy nebo fakulty informace o přijímacím řízení v dostatečném časovém předstihu (nejméně čtyřměsíčním), jako např. lhůty pro podání přihlášky, podmínky přijetí, termín a způsob ověřování splnění těchto podmínek, pokud je součástí ověřování požadavek přijímací zkoušky, také formu a rámcový obsah zkoušky a kritéria pro její vyhodnocení i nejvyšší počet studentů přijímaných ke studiu v příslušném studijním oboru. Informace o přijímacím řízení a studiu jsou taktéž umístěny na webových stránkách jednotlivých vysokých škol, jejich seznam je umístěn na webové stránce MŠMT (www.msmt.cz/odkazy) a jsou průběžně aktualizovány.

24. Informace k organizaci tělesné výchovy a sportovních aktivit škol (Gesce odbor 50)

Ve všech školách doporučujeme organizačně umožnit žákům dostatečné možnosti pohybové relaxace o přestávkách i během vyučovací hodiny, které kompenzují jednostranné zatížení organismu.

Při dostatečném množství žáků zařazených do III. zdravotní skupiny doporučujeme zřídit oddělení zdravotní tělesné výchovy. V případě, že to není reálné, nevyřazovat tyto žáky z hodin povinné tělesné výchovy, ale umožnit jim cvičení s úlevami podle druhu oslabení.

Výuka plavání se organizuje v základních školách v rámci povinné tělesné výchovy v souladu s §2 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb. a ve znění pozdějších předpisů.

V rámci realizace projektu „Intenzifikace činnosti sportovních tříd na základních školách“ a za účelem optimalizace činnosti ST je třeba dodržovat schválené Zásady pro zřizování a činnost sportovních tříd na ZŠ, č.j. 13 043/04-50, které jsou umístěny na internetových stránkách MŠMT (www.msmt.cz).

Bezpečnost v rámci sportovních aktivit na školách je obsahem Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních MŠMT, č.j.: 37 014/2005-25, zveřejněného ve Věstníku MŠMT, sešit 2, únor 2006. Pro školy, které nejsou zřizovány MŠMT, je tento metodický pokyn pouze doporučující.

Žádáme ředitele základních škol a jejich zřizovatele o podporu největšího projektu ve školství McDonalds Cup. Bližší informace mají k dispozici všechny školy v České republice a dále je mohou poskytnout okresní rady a sekretáři krajských rad AŠSK, trenéři mládeže ČMFS. Podrobné informace jsou na internetu www.mcdonaldscup.cz.

MŠMT doporučuje účast žáků na celostátním projektu „Hokejbal proti drogám“, k němuž bližší informace naleznete na webových stránkách www.hokejbal.cz nebo u sekretariátu ČMSHb, tel. 26631376.

Informace o AŠSK a jejich programu poskytnou okresní a regionální rady AŠSK nebo přímo sekretariát, José Martího 31, 162 52 Praha 6, tel. 220172144, mailová adresa www.ftvs.cuni.cz/assk, nebo okresní rady AŠSK.

Informace organizačního charakteru a přehledu soutěží AŠSK jsou obsahem brožury „Veřejně prospěšné programy AŠSK ČR ve školním roce 2006 - 2007“, které budou k dispozici na školách, školských odborech KÚ a na okresních a krajských radách AŠSK v září tohoto roku.

Učitelům tělesné výchovy doporučujeme účast na pracovním setkání pedagogů, největší celostátní akci vzdělávacího charakteru v oblasti školní tělesné výchovy Tělopraha, která se uskuteční v Praze ve dnech 30. 8. až 2. 9. 2006. Bližší informace je možné získat od Dr. Ladislava Petery, AŠSK, José Martího 31, 162 52 Praha 6, tel. 220 172 145, petera@ftvs.cuni.cz.

Doporučujeme ředitelům škol, aby společně s místními tělovýchovnými organizacemi pořádali Olympiády dětí a mládeže na školách i v novém školním roce. Bližší informace jsou uvedeny v manuálu Českého olympijského výboru www.olympic.cz. V červnu 2007 se uskuteční v Ústeckém kraji „Hry III. letní olympiády dětí a mládeže“.

V rámci mezipředmětových vztahů doporučujeme do obsahové náplně vybraných vyučovacích předmětů zařadit výchovu k olympionismu, k fair play, k toleranci a výchovu ke zdravému způsobu života, včetně antidopingové prevence.

Ředitelé škol, kteří potřebují rady a informace ve věci nákupu, oprav a kontrol tělovýchovného nářadí a náčiní, se mohou obrátit na SOTKVO (Svaz odborných technických kontrolorů, výrobců, pracovníků montáží a opravářů zařízení hřišť, tělocvičen a posiloven), Keteňská 18, 193 00 Praha 9, tel.: 732328298, e-mail: SOTKVO@volny.cz.

25. Informace k vyplňování vysvědčení ve středních školách a vyšších odborných školách (Gesce odbor 23)

Střední školy při vyplňování kódů oborů vzdělání na vysvědčeních postupují podle Nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vyšší odborné školy při vyplňování kódů oborů vzdělání a vzdělávacích programů na vysvědčeních o absolutoriu a diplomu absolventa vyšší odborné školy postupují v souladu s Nařízením vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, oddíl E. Pro dobíhající soustavu oborů vzdělání – oddíl E2, tj. před akreditací vzdělávacího programu – platí, že obor vzdělání se současně rovná vzdělávacímu programu. V případě již akreditovaného vzdělávacího programu je obor vzdělání zapisován podle nové soustavy (oddíl E1), kód a název vzdělávacího programu sdělí MŠMT při jeho akreditaci.

26. Informace o tiskopisech dokumentace škol a školských zařízení (Gesce úsek II/2/1)

Vedení dokumentace škol a školských zařízení je stanoveno v § 28 školského zákona, vyhláškou č. 223/2005 Sb., o některých dokladech o vzdělání a vyhláškou č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a ze školní matriky.

Doporučený seznam dokumentace škol a školských zařízení a vzory vysvědčení jsou pod č.j. 27 101/2005-2/1 uvedeny na webových stránkách MŠMT v oddílech Předškolní školství, Speciální školství, Základní školství, Střední školství a Vyšší odborné školství.

Úřední dokumenty vydávané školou se opatří otiskem kulatého razítka školy s malým státním znakem České republiky a názvem právnické osoby, která vykonává činnost školy, shodným s názvem uvedeným v Rozhodnutí o zápisu školy do rejstříku škol a školských zařízení.

Náležitosti a užití razítka se řídí § 2, 5, a 6 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů.

27. Informace k evidenci a registraci školních úrazů (Gesce úsek I/1/3)

Školy a školská zařízení jsou povinny dle ustanovení vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, vést evidenci úrazů dětí, žáků a studentů a vyhotovit a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím.

28. Informace o resortních statistických zjišťováních v roce 2006 (Gesce ÚIV)

Školy a školská zařízení předávají data statistických výkazů v elektronické podobě na server podle pokynů MŠMT a ÚIV, výjimečně lze předat data na předepsaném formuláři příslušnému zpracovatelskému místu ve zkráceném termínu. Zpracovatelským místem je pro školy zřizované krajem, registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi nebo jinou právnickou nebo fyzickou osobou odbor školství krajského úřadu, v Praze odbor školství Magistrátu hl. m., pro školy zřizované obcí nebo svazkem obcí odbor školství úřadu obce s rozšířenou působností, pro školy zřizované MŠMT je zpracovatelským místem přímo ÚIV. Toto zpracovatelské místo poskytne v případě potřeby škole nebo školskému zařízení metodickou a technickou pomoc.

Bližší informace a aktuální zprávy ke statistickým zjišťováním lze získat na internetové adrese www.uiv.cz.

Informace o výkazech, jejichž sběr probíhá podle školského zákona 561/2004 Sb., § 28, odst. 5, byly zveřejněny ve Věstníku MŠMT, sešit 4, duben 2006, kde byly také v souladu s vyhláškou č. 364/2005 Sb. ze dne 6. září 2005 o vedení dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky zveřejněny vzory formulářů výkazů.

Program statistických zjišťování na rok 2006 byl stanoven vyhláškou Českého statistického úřadu č. 421/2005 Sb., ze dne 11. října 2005, a publikován ve Sbírce zákonů, částka 145/2005. Podle tohoto programu statistických zjišťování proběhne sběr následujících výkazů:

Značka	Název zjišťování	Lhůta k poskytnutí údajů zpravodajskou jednotkou	
		na formuláři	po Internetu
Škol (MŠMT) V 5-01	Výkaz o přihlášených a přijatých uchazečích do 1. ročníku denní formy vzdělávání ve středních školách a konzervatořích	14.6.2006	21.6.2006
Škol (MŠMT) V 41-01	Přijímací řízení ke vzdělávání ve vyšší odborné škole		4.10.2006
Škol (MŠMT) P 1-04	Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství		do 15 kalendářních dnů po uplynutí sledovaného období

Ve školním roce 2006/2007 bude pokračovat zavádění zpracování údajů ze školních matrik, do pilotního předávání údajů k centrálnímu zpracování se nově zapojí střední školy a konzervatoře, u vyšších odborných škol se bude jednat o další krok ke standardnímu režimu. Bližší informace a aktuální zprávy k zavádění sběru dat ze školních matrik lze získat na internetové adrese www.uiv.cz, odkaz Školní matrika.

29. Podávání žádostí o zápis do školského rejstříku, provádění změn v údajích a výmaz škol a školských zařízení (Gesce odbor 21)

Postupy podávání žádostí a jejich vyřizování upravuje školský zákon v ustanoveních části třinácté (§ 141 až § 159) a dále v některých ustanoveních části osmnácté o společných, přechodných, zrušovacích a závěrečných ustanoveních.

Vzhledem k zásadním legislativním a kompetenčním změnám doporučujeme postupovat důsledně podle výše uvedených ustanovení včetně sledování informačních kanálů MŠMT.

30. Platné pokyny a instrukce MŠMT (Gesce odbor 14)

Seznam platných předpisů v resortu školství, mládeže a tělovýchovy podle stavu k 1. srpnu 2005 je obsažen ve Věstníku MŠMT č. 8/2005 a zároveň na webových stránkách MŠMT http://www.msmt.cz/Files/HTM/Seznam_predpisu_MSMT.htm“.

31. Informace o SIPVZ (Gesce odbor 55)

Státní informační politika ve vzdělávání (2001–2006) se v základních a středních školách realizuje formou naplňování Standardu ICT služeb ve škole podle usnesení vlády č. 792/2004. Tento dokument popisuje žádoucí cílový stav, při jehož naplnění je výuka s využitím ICT efektivní. Standard ICT služeb v sobě integruje cílové ukazatele Realizace SIPVZ (usnesení vlády č. 402/2004), které vycházejí ze tří provázaných projektů PI – Informační gramotnost, PII - Pořízení, obnova a zpřístupnění vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů, PIII – Infrastruktura. Každá škola přistupuje k realizaci cílů SIPVZ vlastní cestou, kterou popíše v ICT plánu školy. K naplnění Standardu ICT služeb může škola využít finanční prostředky z dotačních programů MŠMT, které upravují pravidla jejich čerpání, použití a vyúčtování a jsou zveřejněny na stránkách www.msmt.cz, resp. www.e-gram.cz. Kvůli efektivitě vynakládání finančních prostředků na ICT služby provozuje MŠMT na stránkách www.e-gram.cz tzv. evaluační web, na kterém jsou katalogy výukových objektů různých forem a rozsahů. Tento otevřený systém soustřeďuje metadata výukových objektů. Vlastní data tvoří autoři jak z komerční, tak i nekomerční sféry, ukládají je na svých stránkách, krajských portálech, či v jiných datových skladech. Principy evaluace a zařazení do evaluačního webu jsou opět popsány v metodickém pokynu.

Školy, které jsou v oblasti implementace ICT do výuky aktivnější a chtějí nové metody práce dále rozvíjet, prezentovat a její výsledky předávat dalším školám, mohou využít další finanční prostředky, které jsou poskytovány na základě podpory regionálních, národních a nadnárodních projektů. Realizace těchto projektů je směřována primárně k naplňování nadstandardních ICT služeb. Rovněž zde jsou zpravidla výstupem výukové objekty, resp. výukové zdroje popsané metadaty, a tím se stávají výstupy z projektů dostupné všem školám. Pravidla pro zpracování, realizaci a vyhodnocení projektů jsou popsána v dotačních programech MŠMT a jsou zveřejněna na internetových stránkách MŠMT.

Informace o všech školských subjektech, které se zapojily do realizace SIPVZ, jsou v informačním systému na adrese <http://is.e-gram.cz>. Na konci roku 2006 proběhne vyúčtování dotací a sběr dat mapující naplnění cílových ukazatelů SIPVZ dle usnesení vlády č. 402 z roku 2004.

V roce 2007 budou školám v souladu s usnesením vlády č. 792/2004 nabídnuty finanční prostředky na zajištění standardních informačních a komunikačních služeb podle stejných pravidel jako v letošním roce, školy však již nebudou dále děleny na tzv. „zelené“ a „červené“. Školy, které budou chtít zajistit nadstandardní informační a komunikační služby, si budou opět moci požádat o finanční prostředky na realizaci projektů.

Všechny informace včetně aktualizací pravidel čerpání finančních prostředků jsou prezentovány na stránkách www.e-gram.cz, e-mail: sipvz@msmt.cz.

32. Školní cena Fair play (Gesce odbor 50)

Školní ceny Fair play uděluje MŠMT společně s Českým olympijským výborem. Ceny jsou udělovány za mimořádnou odvahu a rozhodnost při záchraně lidského života, za mimořádný mravní čin a skutky ve škole, při školních akcích a sportovních soutěžích.

Návrh na udělení ceny s popisem příkladného činu a s doporučením ředitele školy zašlete nejpozději do 30. listopadu 2006 na adresu MŠMT, odbor sportu a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1. Podrobnější informace lze nalézt na [webové stránce MŠMT](#).

Doporučujeme věnovat návrhům na cenu Fair play mimořádnou pozornost.

33. Informace o vzdělávacích a školících programech přímo řízených organizací MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží v jejich volném čase (Gesce odbor 51)

Od 1.7. 2005 na základě příkazu ministryně č.14/2004 zanikly Institut zájmového vzdělávání Hořovice a Středisko vzdělávání, informací a služeb Prachatic. Jejich činnost v plném rozsahu převzal Národní institut dětí a mládeže Praha.

Informace o zájmovém vzdělávání, dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školských zařízení pro zájmové vzdělávání, soutěžích, Talnetu a dalších činnostech jsou k dispozici na adrese NIDM, Sámova 3, 101 00 Praha 10, tel. a fax +420 271 746 615, www.nidm.cz.

34. Poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR občanským sdružením působícím v oblasti regionálního školství v roce 2007 (Gesce odbor 22)

Dotace občanským sdružením působícím v oblasti regionálního školství mohou být poskytnuty pouze občanským sdružením, která jsou právníckými osobami, vznikla registrací a vyvíjejí činnost podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Finanční prostředky mohou být použity pouze na neinvestiční výdaje. Na dotaci ze státního rozpočtu není právní nárok. Dotace budou občanským sdružením poskytovány až po schválení státního rozpočtu na rok 2007 a po výběrovém řízení na MŠMT, a na základě písemných rozhodnutí. Při poskytování dotací stanoví MŠMT jednoznačně závazné účely a podmínky pro jejich použití.

Postup a veškeré podmínky pro poskytování, používání a vyúčtování dotací budou podrobně uvedeny v Metodickém pokynu MŠMT pro realizaci Programu na podporu činnosti občanských sdružení působících v oblasti regionálního školství v roce 2007, který bude zveřejněn ve Věstníku MŠMT a na internetové stránce MŠMT.

35. Informace o vzdělávacích programech EU v oblasti vzdělávání a přípravy na zaměstnání (Gesce odbor 60)

Ve druhé polovině roku 2000 Česká republika vstoupila do druhé fáze vzdělávacích programů Evropské unie Socrates II a Leonardo da Vinci II a do programu Mládež, a to na základě sjednání Rozhodnutí č. 2/2000 a 3/2000 Rady přidružení. Obě Rozhodnutí byla uveřejněna ve Sbírce

mezinárodních smluv a ve Věstníku MŠMT. Vzdělávací programy Socrates II, Leonardo da Vinci II a Mládež byly přijaty na období let 2000 – 2006. Česká republika se rovněž zapojila do nově vzniklých programů Erasmus Mundus, eLearning a Tempus III; po svém vstupu do EU i do programů spolupráce s vybranými třetími zeměmi. Nové akční programy byly rovněž vytvořeny na podporu subjektů činných na evropské úrovni a na podporu specifických aktivit v oblasti vzdělávání a rovněž na podporu subjektů aktivních na evropské úrovni v oblasti mládeže.

Podrobné informace o jednotlivých programech jsou dostupné na internetových stránkách MŠMT (sekce Evropská unie a programy EU, popř. Mládež a tělovýchova) nebo je poskytnou národní agentury těchto programů, na jejichž internetových stránkách jsou k nalezení další podrobné informace (pozn.: informace o programech Erasmus Mundus, Tempus a eLearning jsou dostupné rovněž při Národní agentuře Socrates).

Kontaktní adresy:

Národní agentura Socrates

U Lužického semináře 13, 118 00 Praha 1
Tel.: + 420 257 530 504, + 420 257 011 344
Fax: + 420 257 532 407
E-mail: info@socrates.cz
<http://www.socrates.cz>

Národní agentura Leonardo da Vinci (platí od 6/2006)

Centrum pro studium vysokého školství
Senovážné náměstí 24
Praha 1

Další kontaktní údaje budou v nejbližší době uveřejněny na internetových adresách MŠMT a NA Socrates: www.socrates.cz/leonardo.

Národní agentura Leonardo da Vinci (platí pro období do 5/2006)

Národní vzdělávací fond, o.p.s.
Opletalova 25, 110 00 Praha 1
Tel.: + 420 224 500 522
Fax: + 420 224 500 502
E-mail: leonardo@nvf.cz
<http://www.nvf.cz/leonardo>

Česká národní agentura Mládež

Na Poříčí 12
115 30 Praha 1
Tel.: + 420 224 872 280 – 84
Fax: + 420 224 872 280
E-mail: youth@youth.cz
<http://www.youth.cz>

36. Zapojení České republiky do tzv. Lisabonského procesu v oblasti vzdělávání (Gesce odbor 60)

Lisabonským procesem se označuje strategický cíl Evropské unie v ekonomické a sociální oblasti, který si vytyčila Evropská rada na svém zasedání v Lisabonu v březnu roku 2000: „stát se do roku 2010 nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější ekonomikou založenou na znalostech, schopnou udržitelného růstu s více a lepšími pracovními místy a s větší sociální soudržností“.

Strategickými záměry členských států Evropské unie v oblasti vzdělávání a odborné přípravy je zkvalitnění a zefektivnění systémů vzdělávání a odborné přípravy, usnadnění přístupu všem občanům k celoživotnímu učení a otevření systémů vzdělávání a odborné přípravy širšímu světu.

V souvislosti s realizací cílů a úkolů Lisabonského procesu vytyčených v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a definovaných v **„Podrobném pracovním programu následných kroků k dosažení budoucích cílů systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě“** Evropská komise označila 10 oblastí, na které se bude Evropská komise ve spolupráci se členskými státy soustředit, a to:

- vzdělávání a odborná příprava učitelů
- klíčové kompetence
- jazykové vzdělávání
- rozvoj podnikatelského myšlení
- informační a komunikační technologie ve vzdělávání a odborné přípravě
- zvyšování účasti v matematických, přírodovědných a technických oborech
- zdroje
- mobilita a evropská spolupráce
- prostředí pro otevřené učení, aktivní občanství a soudržnost
- zvýšení přitažlivosti učení, posílení celkové propojenosti světa práce a společnosti

Lisabonská strategie byla revidována v roce 2004 a následující rok byly přijaty tzv. „Integrované směry pro růst a zaměstnanost“, které definují jednotlivé strategické cíle a opatření zaměřené na zvýšení konkurenceschopnosti evropských ekonomik. Na základě těchto integrovaných směrů zpracovaly jednotlivé členské státy EU své Národní programy reform, ve kterých jednoznačně definovaly národní cíle a opatření, které se rozhodly realizovat v průběhu let 2005 – 2008. Tyto Národní programy reform (Národní lisabonské programy) byly zaslány Evropské komisi v říjnu 2005, poté následovalo hodnocení Evropské komise těchto programů.

Národní program reform je rozdělen do tří částí: makro, mikro a zaměstnanost. Role MŠMT je klíčová především v části mikro, kde je jedním ze základních aspektů podpora výzkumu a vývoje, a v části zaměstnanost, kde je jedna kapitola přímo zaměřena na oblast vzdělávání. Z hlediska vzdělávání a odborné přípravy se Česká republika zavázala zaměřit na následující aspekty:

- Realizovat kurikulární reformu
- Rozšířit přístup k vyššímu odbornému a vysokoškolskému vzdělávání
- Podporovat spolupráci zaměstnavatelů, zaměstnanců a vzdělávacích a odborně profesních institucí
- Zlepšit propojení systému počátečního a dalšího vzdělávání
- Podporovat propustnost mezi jednotlivými stupni terciárního vzdělávání
- Podporovat další vzdělávání ve firmách
- Zvýšit informační vzdělanost

Hlavní důraz pak Evropská komise klade na propojení těchto strategických cílů a opatření s přípravou nového programovacího období využívání pomoci ze strukturálních fondů, což je jednou z priorit MŠMT.

V roce 2006 bude probíhat hodnocení realizace Národního programu reform, resp. jednotlivých opatření.

Na základě národních zpráv zpracovaných v roce 2005 byla na evropské úrovni přijata společná hodnotící zpráva, která byla rovněž jedním z podkladů pro závěry jarní Evropské rady. Tato jarní Evropská rada ve svých závěrech opět akcentovala roli vzdělávání a odborné přípravy pro socioekonomický rozvoj zemí EU, resp. Evropské unie jako celku. Klíčem dalšího rozvoje a posilování

konkurenceschopnosti je zásadní podpora rozvoje lidských zdrojů a interakce tří klíčových aspektů: vzdělávání, inovací a výzkumu.

V roce 2006 se tak MŠMT m.j. zaměří na rozvoj spolupráce a výměny zkušeností s ostatními členskými zeměmi EU, a to především prostřednictvím peer learning aktivit, které probíhají v rámci clusterů vytvořených ve spolupráci s Evropskou komisí.

37. Informace o společných projektech ČR a EU – strukturální fondy (Gesce odbor 60)

MŠMT v roce 2005 realizovalo nebo koordinovalo realizaci celkem 156 projektů, které byly schváleny pro finanční podporu z Evropského sociálního fondu (ESF), a to na základě Opatření 3.1 nazvaného Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů vzdělávání a Opatření 3.2 Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ). V daném kontextu uvádíme, že pro Prahu je určen Jednotný programový dokument pro Cíl 3, který nespadá do působnosti MŠMT, ale informace o něm jsou k dispozici na serveru Hlavního města Prahy:

[http://www.praha-mesto.cz/\(5kewpi45mwzkoz554ovyqy55\)/default.aspx?ido=4565&sh=-875933093](http://www.praha-mesto.cz/(5kewpi45mwzkoz554ovyqy55)/default.aspx?ido=4565&sh=-875933093)

Opatření 3.1

V rámci tohoto opatření bylo realizováno celkem 6 výzev pro předkládání projektů:

- 3 výzvy pro systémové projekty byly vyhlášeny v lednu, květnu a září,
- 2 výzvy pro národní projekty byly vyhlášeny v lednu a květnu,
- 1 výzva pro grantové projekty byla vyhlášena v lednu,
- 1 výzva pro grantové schéma byla vyhlášena v září.

Na základě těchto výzev bylo konečnými příjemci, tj. Skupinou regionálního školství MŠMT pro systémové projekty a grantové schéma opatření 3.1 a Národním institutem pro další vzdělávání pro národní projekty, předloženo a schváleno celkem 8 systémových projektů a 3 národní projekty.

Systémové projekty:

- Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů ve vybraných gymnáziích (PILOT G)
- Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů na vybraných středních odborných školách a středních odborných učilištích (PILOT S)
- Vytvoření externího systému monitorování a hodnocení včetně zřízení Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (včetně informační a poradenské činnosti) (KVALITA I)
- Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání (KVALIFIKACE)
- Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby dospělým (UNIV)
- Vytvoření systému autoevaluace (včetně informační a poradenské činnosti) (KVALITA II)
- Rozvoj a zdokonalení integrovaného diagnostického, informačního a poradenského systému v oblasti vzdělávání a volby povolání (VIP Kariéra)
- Systém metodické podpory učitelů při utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků (METODIKA)

Národní projekty:

- Zavádění Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání do praxe (KOORDINÁTOR)
- Vzdělávání vedoucích pracovníků škol a školských zařízení (Úspěšný ředitel)
- Rozvoj specifických kompetencí pedagogických a odborných pracovníků ve školství za účelem zkvalitňování vzdělávání za základních, středních a vyšších odborných školách (Brána jazyků)

Grantové schéma:

Cílem opatření v rámci grantového schématu je zkvalitnění vzdělávání na základních školách (dále jen ZŠ), středních školách (dále jen SŠ) a vyšších odborných školách (dále jen VOŠ) a ve školských zařízeních.

Opatření má motivovat jedince k celoživotnímu učení a tím posílit jeho možnosti pracovního uplatnění. Zvolené aktivity v rámci grantového schématu pro opatření 3.1 jsou zaměřeny na pomoc jednotlivcům v těchto programech podpory:

PpA – „Zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami“ (tvorba a realizace programů integrace znevýhodněných žáků, tvorba a realizace programu zkvalitňování vzdělávání v zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy, organizování činností zaměřených na vzdělávací a výchovné potřeby v daném místě)

PpB – „Rozvoj dalšího vzdělávání učitelů a pracovníků ve školství“ (tvorba a realizace programů dalšího vzdělávání učitelů a pedagogických pracovníků, poradenských a dalších odborných pracovníků ve školství)

PpC – „Rozvoj vzdělávání na středních a vyšších odborných školách“ (tvorba a realizace programů zkvalitňování vzdělávacích příležitostí na středních školách a vyšších odborných školách s důrazem na odbornou praxi, tvorba a realizace vzdělávacích programů pro zájemce o další vzdělávání realizované na SŠ a VOŠ)

PpD – „Modernizace školních vzdělávacích programů – rozvoj klíčových kompetencí“ (tvorba a realizace školních vzdělávacích programů včetně diferenciací a individualizace vzdělávání)

O podporu z ESF tak mohly žádat školy, školská zařízení, kraje, města, obce, svazky měst a obcí, neziskové organizace, občanská sdružení, stejně jako řada dalších institucí zabývajících se vzděláváním, fyzické i právnické osoby. Této možnosti využili zástupci všech oprávněných žadatelů.

V rámci grantového schématu tohoto opatření pak bylo v 1. výzvě schváleno celkem 92 grantových projektů. V současné době probíhají další části procesu týkající se příjmu žádostí, hodnocení, výběru a schvalování projektů k realizaci z 2. výzvy.

Opatření 3.2

Grantové schéma

Cílem opatření a zároveň součástí aktivní politiky trhu práce je stálá podpora vývoje terciárního vzdělávání na vysokých školách tak, aby se absolventi jednotlivých typů akreditovaných studijních programů počátečního vzdělávání (tj. bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů realizovaných jako kontinuální vzdělávání podpořené osoby) a absolventi programů dalšího vzdělávání (tj. bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů nerealizovaných jako kontinuální vzdělávání podpořené osoby a dále absolventi kurzů celoživotního vzdělávání realizovaných podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých

školách)) uplatnili na trhu práce a byli schopni se pružně přizpůsobovat stále větším nárokům kladeným na vysokoškolsky vzdělané uchazeče o práci. Dále se jedná o podporu zvyšování kvalifikace pracovníků výzkumných a vývojových institucí, která povede k větší uplatnitelnosti pracovníků na trhu práce, větší kompetentnosti v oblastech věcného a finančního řízení a větší spolupráci škol, výzkumných a vývojových institucí a podniků.

V rámci tohoto opatření byly v roce 2005 realizovány celkem 2 výzvy pro předkládání grantových projektů, které byly vyhlášeny v lednu a prosinci 2005.

Na základě 1. výzvy bylo schváleno 53 projektů v celkové finanční výši 247,59 mil. Kč. V rámci druhé výzvy bylo schváleno 95 projektů v celkové výši 399,22 mil. Kč.

V rámci Opatření 3.2 byly vyhlášeny tyto programy podpory:

PpA – „Zkvalitňování vzdělávání na vysokých školách“ (prohloubení vnitřní diferenciaci a zejména kvalitativního rozvoje bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů, modulové uspořádání studijních programů (včetně kreditového systému) a realizace těchto inovovaných studijních programů; spolupráce škol s organizacemi zaměstnavatelů a odbornými pracovišti zabývajícími se vzděláváním na vysokých školách při přípravě a realizaci inovovaných studijních programů.

PpB – „Rozvoj učitelských studijních programů“ (zkvalitnění a realizace studijních programů učitelů počátečního a dalšího vzdělávání; zkvalitnění a realizace programů pedagogické způsobilosti pro absolventy vysokoškolských programů nepedagogického zaměření)

PpC – „Rozvoj dalšího vzdělávání na vysokých školách“ (zkvalitnění a realizace rozšířené nabídky dalšího vzdělávání na vysokých školách)

PpD – „Rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje“ (tvorba a realizace programů dalšího vzdělávání pracovníků z oblasti výzkumu a vývoje)

Příprava dokumentů pro programovací období 2007-2013

MŠMT zahájilo v roce 2005 intenzivní přípravu programových dokumentů pro příští programovací období 2007-2013, tj. dokumentů zaměřených na další podporu rozvoje vzdělávání, výzkumu a vývoje, jejichž pracovním názvem je Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Operační program Výzkum a vývoj pro inovace. Oba dokumenty jsou navíc od začátku září 2005 konzultovány a dopracovávány ve spolupráci se zástupci zainteresovaných rezortů, regionálních orgánů, sociálních partnerů i partnerů z řad odborných pracovníků ve školství.

OP Výzkum a vývoj pro inovace (dále OP VaVpI)

OP VaVpI přispívá především k plnění strategického cíle Národního strategického referenčního rámce „Konkurenceschopná česká ekonomika“, jež má podpořit kromě jiného posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu ČR. Prvořadým úkolem samostatného OP VaVpI je také přispět k realizaci jedné z nejdůležitějších reformních aktivit Národního Lisabonského programu 2005–2008 – Národního programu reformy ČR, kterou je vytvoření prostředí stimulujícího výzkum, vývoj a inovace. OP VaVpI je zpracován tak, aby podpořil nabídku na straně výzkumných a vývojových aktivit, a to především nabídku vysokých škol, výzkumných institucí a dalších subjektů zabývajících se výzkumem a vývojem a pomohl k úspěšnému přenosu poznatků a jejich aplikaci v průmyslových i neprůmyslových odvětvích.

Globálním cílem VaVpI je posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu ČR zajišťujícího růst, konkurenceschopnost a vytváření pracovních míst v regionech (tak, aby se ČR stala evropsky významným místem koncentrace těchto aktivit) prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a dalších relevantních subjektů.

Specifickými cíli, jež představují cesty, které povedou k naplnění globálního cíle, jsou:

- posílení kapacit ve VaV v regionech a zajištění jejich rychlého a efektivního využití na regionální, národní i evropské úrovni
- rychlý a efektivní transfer výsledků výzkumu a vývoje
- posílení vzdělávacích kapacit na vysokých školách

Přehled priorit a oblastí intervence:

Priorita č. 1: Rozvoj kapacit výzkumu a vývoje

Oblasti intervence:

- 1.1 Posílení kapacit výzkumu a vývoje v regionech s méně rozvinutým výzkumem a vývojem
- 1.2 Rozvoj center excelence pro zapojení do Evropského výzkumného prostoru
- 1.3 Rozvoj kapacit cíleného výzkumu a vývoje pro inovace v neprůmyslových odvětvích v regionech

Priorita č. 2: Rozvoj spolupráce veřejného sektoru se soukromým ve VaV pro inovace

Oblasti intervence:

- 2.1 Podpora vzniku kapacit pro technologickou spolupráci a výzkumná podpora technologických platforem
- 2.2 Podpora vzniku spin-off firem a dalších forem komercializace výsledků VaV
- 2.3 Zvýšení cílené informovanosti o VaV a jeho výsledcích pro inovace

Priorita č. 3: Posilování kapacit vysokých škol pro terciární vzdělávání

Oblasti intervence:

- 3.1 Rozvoj kapacit vysokých škol v terciárním vzdělávání

V rámci celkového finančního plánu alokace pro ČR pro cíl Konvergence v letech 2007–2013 je na OP VaVpI alokováno 8 % z prostředků fondů EU, tj. 2 435,9 mil. EUR (cca 70 641,1 mil. Kč). Z celkové částky na financování OP VaVpI tvoří 85 % zdroje EU (ERDF) a 15 % národní zdroje státního rozpočtu.

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále OP VK)

OP VK vymezuje podporu základních intervencí v oblasti rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulace spolupráce participujících subjektů.

Globálním cílem OP VK je rozvoj otevřené, flexibilní a soudržné společnosti a posílení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR prostřednictvím partnerské spolupráce vedoucí ke zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Specifickými cíli, jež představují cesty, které povedou k naplnění globálního cíle, jsou:

- rozvoj a zkvalitňování systému počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů pro zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání
- adaptace systému terciárního vzdělávání směrem k větší flexibilitě a kreativitě absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice a zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj
- posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů jako základního faktoru konkurenceschopnosti ekonomiky ČR prostřednictvím systému dalšího vzdělávání

Přehled priorit a oblastí podpory:

Priorita č. 1: Modernizace počátečního vzdělávání

Oblasti podpory:

- 1.1 Podpora zvyšování kvality ve vzdělávání
- 1.2 Podpora rovných příležitostí žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

Priorita č. 2: Modernizace terciárního vzdělávání

Oblasti podpory:

- 2.1 Modernizace vyššího odborného vzdělávání
- 2.2 Modernizace vysokoškolského vzdělávání
- 2.3 Zvyšování úrovně a dopadů výzkumu a vývoje
- 2.4 Podpora partnerství a sítí

Priorita č. 3: Rozvoj dalšího vzdělávání

Oblasti podpory:

- 3.1 Rozvoj systémového rámce dalšího vzdělávání
- 3.2 Podpora dalšího vzdělávání v podnikatelském sektoru
- 3.3 Podpora dalšího vzdělávání v sektoru veřejných služeb
- 3.4 Podpora individuálního dalšího vzdělávání

V rámci celkového finančního plánu alokace pro Českou republiku pro cíl Konvergence v letech 2007 – 2013 je na OP VK alokováno 7 % z prostředků strukturálních fondů EU, tj. 1 811 mld. EUR. Z celkové částky na financování OP VK tvoří 85 % zdroje EU (ESF) a 15 % národní zdroje ze státního rozpočtu.

Další informace a kontakty:

Podrobné informace týkající se projektů obou opatření MŠMT je možné nalézt na webových stránkách www.msmt.cz a na centrálních webových stránkách pro čerpání prostředků z ESF v ČR www.esfcr.cz. Případné dotazy je možné zaslat na emailovou adresu esf@msmt.cz nebo v případě příštího programovacího období na opvzdelavani@msmt.cz.

38. Medaile MŠMT (Gesce skupina III)

Medaile MŠMT se uděluje jako ocenění významné pedagogické, výchovné, vědecké nebo umělecké práce vykonávané na kterémkoliv místě resortu školství, mládeže a tělovýchovy, za dlouhodobé a vynikající působení při příležitostech životních nebo pracovních jubileí nebo za mimořádně záslužný čin při zajišťování a zlepšování podmínek pro výchovu a vzdělávání v České republice.

Medaile MŠMT se uděluje ve dvou stupních :

- a) stříbrná - 1. stupeň,
- b) bronzová - 2. stupeň.

Písemný návrh musí obsahovat :

- a) přesné označení oceňovaného (u osob jméno, příjmení, tituly, datum narození, adresa bydliště a pracoviště; u institucí jejich název a sídlo s přesnou adresou),
- b) zdůvodnění navrhovaného ocenění.

Medaili MŠMT uděluje ministr školství, mládeže a tělovýchovy vždy ke Dni učitelů 28. března a při vhodných příležitostech i mimo něj. Návrh na ocenění u příležitosti Dne učitelů 28. března musí být ministrowi postoupen nejpozději do 15. února příslušného kalendářního roku.

O udělení Medaile MŠMT rozhoduje ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

Medaili MŠMT lze udělit i k uctění památky “in memoriam”.

39. Státní svátky ČR a jiné významné dny (Gesce odbor 22)

(Viz zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění dalších předpisů)

Součástí obsahu vzdělávání jsou státní svátky a jiné významné dny. K využití ve výuce vhodným způsobem odpovídajícím věku žáků se zveřejňuje následující přehled některých svátků, dnů a dekad.

Státní svátky České republiky

1. leden	Den obnovy samostatného českého státu
8. květen	8. květen - Den vítězství
5. červenec	Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
6. červenec	Den upálení Mistra Jana Husa
28. září	Den české státnosti
28. říjen	Den vzniku samostatného československého státu
17. listopad	Den boje za svobodu a demokracii

Ostatní svátky

1. leden	Nový rok
	Velikonoční pondělí
1. květen	Svátek práce
24. prosinec	Štědrý den
25. prosinec	1. svátek vánoční
26. prosinec	2. svátek vánoční

Významné dny České republiky

8. březen	Mezinárodní den žen
12. březen	Den přístupu České republiky k Severoatlantické smlouvě (NATO)
7. duben	Den vzdělanosti
1. květen	Svátek práce (svátek - den pracovního klidu)
5. květen	Květnové povstání českého lidu
15. květen	Den rodin
10. červen	Vyhlazení obce Lidice
27. červen	Den památky obětí komunistického režimu
11. listopad	Den válečných veteránů

Významná období a dny vyhlášené valným shromážděním OSN (převzato z webových stránek Informačního centra OSN v Praze)

MEZINÁRODNÍ DEKÁDY A ROKY

1997 - 2006	Dekáda OSN za odstranění chudoby
2001 - 2010	Druhá mezinárodní dekáda za odstranění kolonialismu
2001 - 2010	Mezinárodní dekáda za kulturu míru a nenásilí pro děti světa

2001 - 2010	Dekáda za vytlačení malárie z rozvojového světa, především z Afriky
2003 - 2012	Dekáda OSN na podporu gramotnosti
2005	Mezinárodní rok malých půjček (microcredit)
	Mezinárodní rok fyziky
	Mezinárodní rok sportu a tělesné výchovy
2006	Mezinárodní rok pouští a rozšiřování pouští

KAŽDOROČNĚ PŘIPOMÍNANÉ DNY A TÝDNY

27. ledna	Mezinárodní den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti
21. února	Mezinárodní den mateřského jazyka
8. března	Mezinárodní den žen
21. března	Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace
22. března	Světový den vody
23. března	Světový den meteorologie
7. dubna	Světový den zdraví
23. dubna	Světový den knihy a autorských práv
3. května	Světový den svobody tisku
8. května	Vzpomínkový den na ty, kdo ztratili svůj život během druhé světové války
15. května	Mezinárodní den rodiny
17. května	Světový den telekomunikací
21. května	Světový den kulturní rozmanitosti
22. května	Mezinárodní den biologické rozmanitosti
29. května	Mezinárodní den mírových jednotek OSN
31. května	Světový den bez tabáku
5. června	Světový den životního prostředí
20. června	Světový den uprchlíků
26. června	Mezinárodní den proti zneužívání drog a nezákonnému obchodování s nimi
11. července	Světový den populace
9. srpna	Mezinárodní den původního obyvatelstva
12. srpna	Mezinárodní den mládeže
23. srpna	Světový den na paměť obchodování s otroky a za jeho zrušení
8. září	Mezinárodní den gramotnosti
14. září – 16. září	Světový summit OSN
16. září	Mezinárodní den ochrany ozonové vrstvy
21. září	Mezinárodní den míru
poslední týden v září	Světový den námořnictva
1. října	Mezinárodní den seniorů
5. října	Světový den učitelů
9. října	Světový den pošty
10. října	Světový den duševního zdraví
12. října	Mezinárodní den za omezení přírodních katastrof
16. října	Světový den výživy
17. října	Mezinárodní den za odstranění chudoby
24. října	Den Spojených národů
24. října	Světový den informací o rozvoji

24. října – 30. října	Týden za odzbrojení
16. listopadu	Mezinárodní den tolerance
20. listopadu (různí se)	Světový den dětí
21. listopadu	Světový den televize
25. listopadu	Mezinárodní den za odstranění násilí páchaného na ženách
29. listopadu	Mezinárodní den solidarity s palestinským lidem
1. prosince	Světový den AIDS
2. prosince	Mezinárodní den za odstranění otroctví
3. prosince	Mezinárodní den lidí s postižením
5. prosince	Mezinárodní den dobrovolníků
7. prosince	Mezinárodní den civilního letectví
10. prosince	Den lidských práv
11. prosince	Mezinárodní den hor
18. prosince	Mezinárodní den migrantů

Mezinárodní den Romů - 8. duben

2005-2015 Dekáda romské inkluze

Mezinárodní iniciativita, která vznikla na konferenci "Romové v rozšiřující se Evropě - výzvy budoucnosti", která se uskutečnila pod záštitou maďarské vlády v červnu 2003. Cílem dekády je urychlit sociální začlenění Romů do společnosti a zlepšit jejich situaci ve společnosti. Jsou stanoveny 4 hlavní priority - vzdělávání, zaměstnanost, zdraví a bydlení. Kromě těchto priorit by se měla Dekáda zabývat také chudobou, diskriminací a otázkou gender. Usnesením vlády ze dne 26. ledna 2005 č. 136 vláda schválila účast ČR v mezinárodní iniciativě Dekáda romské inkluze.

Další významné dny

Den učitelů - 28. březen

Den vyhlášen v souvislosti s narozením Jana Amose Komenského (1592-1670).

Evropský den jazyků - 26. září

Na základě přesvědčení o nutnosti navázat na cíle i aktivity Evropského roku jazyků 2001 i v budoucnu rozhodl Výbor ministrů Rady Evropy založit tradici Evropského dne jazyků a slavit tento den každoročně **26. září**. K této iniciativě se již připojila i Evropská unie.

Založení tradice Evropského dne jazyků je jedním z nástrojů úsilí o ochranu jazykové rozmanitosti evropského kontinentu a při prosazování diversifikace jazykového vzdělávání. Tento den bude slaven decentralizovaně a každá členská země ho bude organizovat v závislosti na svých podmínkách a možnostech.

Mezi další aktivity Rady Evropy patří projekt Evropské jazykové portfolio. Jeho zavedení do výuky cizích jazyků významně zvyšuje úroveň jazykového vzdělávání. Další informace na adrese: http://www.msmt.cz/_DOMEK/default.asp?CAI=2958.

Den památky obětí holocaustu a prevence zločinů proti lidskosti – 27. leden

U příležitosti vyhlášení **27. ledna Dnem památky obětí holocaustu a prevence zločinů proti lidskosti** se doporučuje všem základním a středním školám zařadit do výuky uvedené téma vhodným způsobem odpovídajícím věku žáků a studentů.

Den dětí se v České republice slaví 1. června.

40. Informace o zveřejnění přehledu soutěží a přehlídek (Gesce odbor 51)

Přehled soutěží a přehlídek bude zveřejněn ve Věstníku MŠMT č. 8/2006.